

Erste Bank a.d. Novi Sad

**Objavljivanje podataka i informacija po
Basel III Stubu 3
za godinu završenu 31. decembra 2017. godine**

- Filijale Erste Banke
- Ekspres ekspoziture

SADRŽAJ

1.	UVOD	5
2.	OPŠTE INFORMACIJE	6
2.1.	POSLOVNI MODEL	6
2.2.	DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE	7
2.3.	ODGOVORNOST PREMA ŽIVOTNOJ SREDINI	7
3.	SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA	8
3.1.	SISTEM, STRATEGIJA I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA	8
3.2.	ORGANIZOVANJE PROCESA UPRAVLJANJA RIZICIMA	12
3.3.	IZVEŠTAVANJE O UPRAVLJANJU RIZICIMA	16
3.4.	PROCES INTERNE PROCENE ADEKVATNOSTI KAPITALA	17
3.5.	MATERIJALNO ZNAČAJNI RIZICI	18
4.	REGULATORNI KAPITAL I KAPITALNA ADEKVATNOST	20
4.1.	REGULATORNI KAPITAL BANKE	20
4.2.	ADEKVATNOST KAPITALA	26
5.	VRSTE RIZIKA	30
5.1.	KREDITNI RIZIK	30
5.1.1.	UPRAVLJANJE, KONTROLA I IZVEŠTAVANJE	30
5.1.2.	DEFINICIJA POTRAŽIVANJA U DOCNJI I OBEZVREĐENIH POTRAŽIVANJA ZA RAČUNOVODSTVENE POTREBE	30
5.1.3.	ISPRAVKA VREDNOSTI BILANSNE AKTIVE I REZERVISANJA ZA GUBITKE PO VANBILANSNIM STAVKAMA	32
5.1.4.	TEHNIKE UBLAŽAVANJA KREDITNOG RIZIKA	35
5.1.5.	KVANTITATIVNA OBJAVLJIVANJA	37
5.2.	RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE	44
5.3.	TRŽIŠNI RIZIK	45
5.3.1.	TRŽIŠNI RIZIK U KNJIZI TRGOVANJA	45
5.3.2.	DEVIZNI RIZIK	45
5.3.3.	KVANTITATIVNA OBJAVLJIVANJA	45
5.4.	KAMATNI RIZIK U BANKARSKOJ KNJIZI	46
5.4.1.	UPRAVLJANJE, KONTROLA I IZVEŠTAVANJE	46
5.4.2.	MERENJE	46
5.5.	OPERATIVNI RIZIK	47
5.5.1.	UPRAVLJANJE, KONTROLA I IZVEŠTAVANJE	47
5.6.	RIZIK LIKVIDNOSTI	48
5.6.1.	UPRAVLJANJE, KONTROLA I IZVEŠTAVANJE	48
5.7.	IZLOŽENOST PO OSNOVU VLASNIČKIH ULAGANJA U BANKARSKOJ KNJIZI	49
6.	BANKARSKA GRUPA	51
7.	NAPOMENA O OSTALIM I NEOBJAVLJENIM PODACIMA	60

DEFINICIJE

Ekonomski kapital	Iznos kapitala potreban da se „pokriju“ svi rizici Banke, izračunat primenom ekonomskih mera kako bi se osigurala održivost Banke
Interni kapital	Iznos kapitala, uključujući i stavke slične kapitalu, u skladu sa internom definicijom Banke
Price Value Basis Point	Mera rizika promene vrednosti portfolija prouzrokovanog promenom kamatne stope za jedan bazni poen. Može se izračunati jedino za instrumente čija vrednost je osetljiva na promene u kamatnoj stopi
Proces interne procene adekvatnosti kapitala	Proces i sistemi uspostavljeni kako bi se odredio adekvatan nivo internog kapitala koji je potreban za „pokriće“ materijalno značajnih vrsta rizika kojima je Banka izložena, a koji se razlikuju od istih definisanih Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banaka (engl. <i>Internal Capital Adequacy Assessment process</i>)
Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom	Odnos visoko kvalitetne likvidne aktive i ukupnog neto novčanog odliva u narednih 30 dana (engl. <i>Liquidity Coverage Ratio</i>)
Racio stabilnog neto finansiranja	Odnos raspoloživog iznosa stabilnih izvora finansiranja i potrebnog iznosa stabilnih izvora finansiranja (engl. <i>Net Stable Funding Ratio</i>)
Regulatorni kapital	Iznos kapitala u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala
Profil rizika	Procena Banke o strukturi i nivou rizika prema kojima je izložena ili može da bude izložena u svom poslovanju
Value at Risk	Najveći mogući gubitak u portfoliju Banke tokom određenog perioda i pri unapred definisanom intervalu poverenja

SKRAĆENICE

ALCO	Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (eng. <i>Asset and Liability Management Committee</i>)
ALM	Upravljanje aktivom i pasivom (eng. <i>Asset and Liabilities Management</i>)
AMA	Napredni pristup (eng. <i>Advanced Measurement Approach</i>)
AML	Sprečavanje pranja novca (eng. <i>Anti-Money Laundering</i>)
BIA	Pristup osnovnog indikatora (engl. <i>Basic Indicator Approach</i>)
CP	Potencijal za pokriće
CRM	Ublažavanje kreditnog rizika (eng. <i>Credit Risk Mitigation</i>)
CRO	Član Izvršnog Odbora nadležan za rizike (eng. <i>Chief Risk Officer</i>)
EAD	Izloženost u vreme neizmirenja obaveza (eng. <i>Exposure at Default</i>)
EC	Ekonomski kapital
ECA	Racio adekvatnosti ekonomskog kapitala (eng. <i>Economic Capital Adequacy – ECA</i>)
FATCA	Zakon SAD-a o usaglašenosti poreza na inostrane račune (eng. <i>Foreign Account Tax Compliance Act</i>)
FI	Finansijske institucije (eng. <i>Financial Institutions</i>)
GLC	Velika preduzeća na nivou Grupe (eng. <i>Group Large Corporate</i>)
ICAAP	Proces interne procene adekvatnosti kapitala (eng. <i>Internal capital adequacy assessment process</i>)
IRB	Pristup zasnovan na internom rejtingu (eng. <i>Internal Ratings Based Approach</i>)
KYC	Know Your Client
LCR	Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (eng. <i>Liquidity Coverage Ratio</i>)
LGD	Gubitak usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza (eng. <i>Loss Given Default</i>)
LOCC	Komitetu za upravljanje ne-finansijskim rizicima (eng. <i>Local Operational Conduct Committee</i>)
NSFR	Racio stabilnog neto finansiranja (eng. <i>Net Stable Funding Ratio</i>)
MiFID	Markets in Financial Instruments Directive
MRS	Međunarodni računovodstveni standardi
MSFI	Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja
NBS	Narodna banka Srbije
p.a.	na godišnjem nivou (eng. <i>per annum</i>)
PD	Verovatnoća neizmirenja obaveza (eng. <i>Probability of Default</i>)
PVBP	Price Value Basis Point
RE	Finansiranje nekretnina (eng. <i>Real Estate</i>)
SME	Mala i srednja preduzeća (eng. <i>Small and Medium Size Enterprises</i>)
VaR	Value-at-Risk
RCC	Određivanje kapaciteta za preuzimanje rizika (eng. <i>Risk-bearing Capacity Calculation</i>)
RSD	Dinar Republike Srbije
SPA	Analiza perioda opstanka (eng. <i>Survival Period Analysis</i>)

1. UVOD

Erste Bank a.d. Novi Sad (u daljem tekstu: Banka), član Erste Bank Group (u daljem tekstu: Erste Grupa), priprema izveštaj Objavljivanje podataka i informacija (u daljem tekstu: Izveštaj) sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine i za godinu koja se završila na taj dan. Izveštaj je dostupan na internet stranici Banke (<https://www.erstebank.rs/sr/o-nama/finansijski-izvestaji/objavljivanje-podataka-i-informacija>). Iznosi u ovom Izveštaju su iskazani u hiljadama dinara Republike Srbije (000 RSD), osim ukoliko nije drugačije naznačeno.

Izveštaj pruža zainteresovanoj strani mogućnost da dobije sveobuhvatni uvid u trenutni profil rizika, kao i sisteme upravljanja rizicima i kapitalom Banke, čijim objavljivanjem Banka aktivno učestvuje u procesu jačanja tržišne discipline i transparentnosti. Izveštaj obuhvata kvalitativne i kvantitativne podatke, odnosno informacije koje se odnose na sledeće oblasti:

- strategiju i politike upravljanja rizicima;
- strategiju upravljanja kapitalom;
- adekvatnost kapitala;
- proces interne procene adekvatnosti kapitala;
- izloženost Banke rizicima i pristupe za merenje i procenu rizika.

Izveštaj ispunjava zahteve za objavljivanjem propisane članom 51a Zakona o bankama (Službeni Glasnik RS br. 107/2005, 91/2010 i 14/2015) i Odlukom NBS o objavljivanju podataka i informacija banke (Službeni Glasnik Republike Srbije br. 103/2016).

U skladu sa zahtevima Odluke o objavljivanju podataka i informacija banke, Banka je u obavezi da objavi kvalitativne i kvantitativne podatke, odnosno informacije, propisane navedenom Odlukom, jednom godišnje sa stanjem na dan 31. decembra. Takođe, kvantitativne podatke, odnosno informacije je potrebno objaviti sa stanjem na dan 30. juna.

Aktivnosti kojima se obezbeđuje adekvatnost objavljenih podataka, odnosno informacija predmet su redovnih nezavisnih revizija.

2. OPŠTE INFORMACIJE

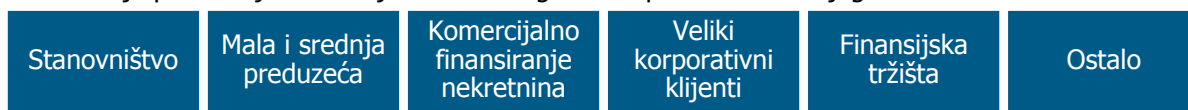
2.1. POSLOVNI MODEL

Banka je deo Erste Grupe, jedne od vodećih finansijskih institucija u srednjoj i istočnoj Evropi, sa preko 15,9 miliona klijenata u 7 zemalja. Erste Grupa je osnovana 1819. godine kao prva štedionica u Austriji. U Srbiji posluje od sredine 2005. godine kada je preuzela većinski deo akcija Novosadske banke, najstarije finansijske institucije u našoj zemlji, osnovane 1864. godine. U decembru 2005. godine Novosadska banka menja ime u Erste Bank a.d. Novi Sad i započinje intenzivan proces transformacije.

Sedište Banke je u Novom Sadu, Bulevar Oslobođenja br. 5. Banka u svom sastavu ima 4 komercijalna centra i 81 filijalu. Matični broj Banke je 08063818, poreski identifikacioni broj 101626723, a SWIFT je GIBARS22. Internet stranica Banke je www.erstebank.rs, a dodatne informacije se mogu dobiti putem e-mail adrese info@erstebank.rs ili telefona 0800 201 201.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditnih i depozitnih poslova u zemlji, poslova sa platnim karticama, poslove sa hartijama od vrednosti kao i za dilerske poslove. U skladu sa Zakonom o bankama, Banka posluje na principima stabilnog i sigurnog poslovanja.

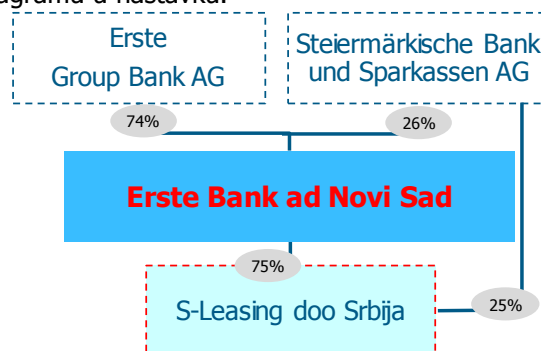
Banka svoje poslovanje klasifikuje u okviru segmenata prikazanih na dijagramu u nastavku:

Dijagram 1: Poslovni segmenti Banke

Više informacija o praćenju poslova po poslovnim segmentima može se pronaći u Napomeni 2.19 uz finansijske izveštaje za godinu koja se završila 31. decembra 2017. godine.

Dana 15. januara 2014. godine na osnovu ugovora o kupovini i prenosu udela koji je zaključen sa Steiermärkische Bank und Sparkassen AG i Erste Group Immorent International Holding GMBH, Banka je stekla 75% udela u osnovnom kapitalu društva S-Leasing d.o.o. Beograd (u daljem tekstu: S-Leasing). Zavisno društvo S-Leasing zajedno sa Bankom čini Bankarsku grupu, čija je organizaciona struktura prikazana na dijagramu u nastavku.

Dijagram 2: Organizaciona struktura Bankarske grupe na konsolidovanom nivou

S-Leasing je osnovan juna 2003. godine i bavi se poslovima finansijskog lizinga. Njegovo sedište je u Beogradu u ulici Milutina Milankovića 3a. Matični broj je 17488104, a poreski identifikacioni broj 102941384. Internet stranica je www.s-leasing.co.rs, a dodatne informacije se mogu dobiti putem e-mail adrese info@s-leasing.rs ili telefona +38111 2010 700.

Veličina zavisnog društva S-Leasing u odnosu na Banku i Bankarsku Grupu nije materijalno značajna i ne može da utiče na procenu stabilnosti i rizičnosti, niti sadržajnost objavljivanja podataka u ovom dokumentu. Informacije prezentovane u ovom dokumentu se odnose na Banku, bez uključivanja zavisnog pravnog lica, osim u okviru [Poglavlja 3.2](#) – organizaciona struktura i [Poglavlja 6](#) - podaci na konsolidovanom nivou.

2.2. DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE

Za Banku društveno odgovorno poslovanje predstavlja strateški okvir za upravljanje kompanijom, zasnovan na ulaganju u dugoročne i stabilne odnose sa svim ključnim zainteresovanim stranama, i na opredeljenju da aktivno doprinosimo razvoju i dobrobiti društva čiji smo neodvojivi deo. To je koncept koji Banku podstiče na inovativnost, da ohrabruje održivi razvoj, odgovorno upravlja rizikom i smanjuje troškove, postizujući tako bolje poslovne rezultate za njene klijente i kompaniju, ali i za zajednice u kojima posluje. Tokom 2017. godine kao značajnije aktivnosti u ovom segmentu se mogu izdvojiti:

- podrška programima, festivalima i projektima iz oblasti kulture, umetnosti i preduzetništva;
- Superste.net –donatorska platforma Banke; i
- Razvoj socijalnog bankarstva i njegova implementacija u redovno poslovanje.

Dodatne informacije i izveštaje Banke o društveno odgovornom poslovanju možete naći na linku: <https://www.erstebank.rs/sr/o-nama/drustveno-odgovorno-poslovanje#dop-izvestaji>. Izveštaj o društveno odgovornom poslovanju Banke za 2017. godinu biće objavljen do kraja jula 2018. godine na sajtu Banke.

2.3. ODGOVORNOST PREMA ŽIVOTNOJ SREDINI

Iako ne spada u velike zagađivače kada je reč o uticaju njenog poslovanja na životnu sredinu, Banka godinama unazad prati, meri i analizira gore pomenute efekte. U tu svrhu su usvojene brojne politike i procedure. Dodatno, tokom 2015. godine je implementirana aplikacija u cilju preciznije analize uticaja na životnu sredinu, u korak sa razvojem svetskih standarda.

Publikacije, interni časopis „Puls“ i „Izveštaj o društveno odgovornom poslovanju“ Banke se štampaju na FSC hartiji (hartiji iz kontrolisanog uzgoja šuma), a od 2013. godine Banka koristi isključivo 100% reciklirani papir za kancelarijsku hartiju.

U Banci se već godinama recikliraju kancelarijska hartija, PET ambalaža i elektronski otpad.

Banka promovise razvoj koncepta zelenih filijala i do sada je uređeno ukupno 14 filijala po ovom principu.

3. SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA

3.1. SISTEM, STRATEGIJA I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA

Imajući u vidu delatnost kojom se bavi, Banka je sklona preuzimanju različitih vrsta rizika u svome poslovanju i stoga je prisutnost rizika opšta karakteristika različitih poslovnih aktivnosti Banke. Sa tim u vezi, Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je zasnovan na njenoj jasnoj strategiji upravljanja rizicima i uključen je u sve njene poslovne aktivnosti, obezbeđujući na taj način usklađenost profila rizika Banke sa njenom utvrđenom sklonošću ka rizicima.

Sistem upravljanja rizicima podrazumeva upravljanje svim rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju i obuhvata aktivnosti prikazane na dijagramu u nastavku. Pored postizanja internog cilja efektivnog i efikasnog upravljanja rizicima, ovaj sistem je razvijen i kako bi se ispunili i eksterni, a naročito, zahtevi regulatora. Holističkim pristupom upravljanju rizicima i jačanjem modela „3 linije odbrane“ (gde funkcija rizika predstavlja drugu liniju odbrane) Banka želi da postigne viši nivo transparentnosti i svesti o riziku.

Dijagram 3: Sistem upravljanja rizicima Banke

Upravljanje rizicima se prvenstveno zasniva na:

- **načelima za upravljanje strateškim rizicima** i njegovim osnovnim elementima koji predstavljaju osnovu za definisanje limita relevantnih za svakodnevno poslovanje Banke;
- **načelima za upravljanje kreditnim rizicima**, koja se, između ostalog, odnose i na: određivanje rejtinga klijenta, interne kreditne procene, vrednovanje kolaterala, rokova, praćenje otplate kredita, standarde dokumentacije;
- **strateškim ciljevima** postavljenim putem poslovne strategije Banke i budžeta za naredni period.

Načela upravljanja rizikom predstavljaju osnovu za sve odluke koje se donose u vezi sa poslovanjem Banke. Upravljanje rizicima se zasniva na osnovnim principima, koje su menadžment i svi zaposleni obavezni da usvoje i da ih se pridržavaju. Razumevanje ovih principa na nivou Banke je polazna osnova za razvoj svesti i kulture upravljanja rizicima kod svih zaposlenih u Banci.

Proces i organizacija upravljanja rizicima, u nadležnosti posebnih organizacionih delova odvojenih od funkcije preuzimanja rizika (front office), u potpunosti je usaglašena sa poslovnim modelom Banke. U skladu sa univerzalnom i diversifikovanom poslovnom orijentacijom Banke, funkcija upravljanja rizicima se odnosi na identifikovanje, merenje, agregiranje i upravljanje rizicima (diversifikacija, izbegavanje, umanjeње ili prihvatanje rizika) kao i na alokaciju kapitala među različitim poslovnim aktivnostima imajući u vidu „risk-return“ princip, odnosno adekvatno vrednovanje cene preuzetog rizika.

Povezanost rizičnog profila Banke sa njenom poslovnom strategijom sagledana je u okviru Strategije upravljanja rizicima Banke koja se definiše za petogodišnji period, u okviru koje se sagledavaju promene u makroekonomskom okruženju, bankarskom sektoru, izgledi tržišta, kao i očekivane promene u regulatornom okviru. Poglavlje koje opisuje poslovnu strategiju Banke fokusira se na četiri glavne dimenzije: akcionare, klijente/tržišta, operacije/procese i organizaciju. Pored navedenih dimenzija, vrši se podela poslovnih ciljeva Banke u okviru sektora stanovništva, sektora pravnih lica i tržišta.

Sažet prikaz ključnih pokazatelja poslovanja Bankarske Grupe u vezi sa upravljanjem rizicima se prati i izveštava prema Upravnom odboru (u daljem tekstu: UO) na kvartalnom nivou putem Presentacije za UO. U nastavku se nalazi pregled ključnih pokazatelja poslovanja Bankarske Grupe u vezi sa upravljanjem rizicima (*eng. Risk Cockpit*):

	Act Q4 2017	RAG	2018
RAS Osnovne mere	Pokazatelj adekvatnosti kapitala (NBS)	17,3%	● < 11,75%
	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	16,8%	● < 9,75%
	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala (NBS)	16,8%	● < 8,25%
	Pokazatelj adekvatnosti ekonomskog kapitala (ECA)	67,8%	● > 90%
	Leveridž pokazatelj	9,5%	● < 3,5%
	Analiza perioda opstanka - SPA - ukupan višak likvidnosti za 1 mesec (MEUR)	115	● < 0
	Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom (LCR)	155,0%	● < 105%
	Pokazatelj neto stabilnog finansiranja (NSFR)	157,3%	● < 100%
	Pokazatelj rizikom prilagođene zarade (RER)	-1,7%	● > 35%

Nivoi upozorenja za navedene ključne pokazatelje poslovanja Banke u vezi sa upravljanjem rizicima se definišu petogodišnji period. Pored uspostavljenih limita za navedene pokazatelje, Banka ima definisane i druge nivoe čije probijanje podrazumeva pravovremeno pokretanje odgovarajućeg eskalacionog procesa i preduzimanje akcije u cilju vraćanja u zonu održivog poslovanja Banke u skladu sa ciljanim rizičnim profilom.

Informisanje organa upravljanja Banke o rizicima se vrši kroz proces redovnog izveštavanja, na mesečnom, kvartalnom ili godišnjem nivou u zavisnosti od vrste izveštavanja.

Sastavni deo sistema upravljanja rizicima Banke od 2015. godine je i **Plan oporavka**, pripremljen u skladu sa Zakonom o bankama i Odlukom o planovima oporavka banke i bankarske grupe (Službeni

glasnik Republike Srbije, broj 71/2015). Svrha njegove pripreme je efikasnije i blagovremeno prepoznavanje indikatora koji ukazuju na eventualno napuštanje uobičajenog načina poslovanja i potrebe za pojačanom pažnjom rukovodstva, sa ciljem postizanja održive stabilnosti u situacijama ozbiljnih finansijskih poremećaja.

Proaktivna **strategija za upravljanje rizicima Banke** je usmerena na postizanje optimalnog prihvatljivog nivoa rizika a u cilju smanjenja potencijalnih negativnih efekata na kapital i finansijsku poziciju Banke, uz pridržavanje načela stabilnosti, sigurnosti, likvidnosti i rentabilnosti poslovanja.

Strategija za upravljanje rizicima detaljno je opisana i definisana u sledećim dokumentima Banke:

- Politika interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP);
- Procedura interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP);
- Načela upravljanja kreditnim rizicima;
- Procedura načela upravljanja kreditnim rizicima;
- Politika stres testiranja;
- Politika upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi;
- Politika internog procesa procene adekvatnosti likvidnosti;
- Strategija upravljanja rizicima 2018-2022.

Banka je uspostavila politike i procese u skladu sa definisanom strategijom za upravljanje rizicima, koji obezbeđuju dovoljno podrške i usmeravanja kako bi se realizovali strateški ciljevi i postigla usaglašenost sa regulatornim zahtevima u vezi sa upravljanjem pojedinačnim vrstama rizika, kao i procedure vezane za redovno izveštavanje Banke u vezi sa upravljanjem rizicima. **Politike upravljanja rizicima** predmet su redovne godišnje provere i ažuriraju se radi usklađivanja sa relevantnom zakonskom regulativom, standardima Erste Grupe, kao i u cilju unapređivanja procesa upravljanja rizicima. Kao najznačajnije Banka izdvaja sledeće:

- Politike upravljanja kreditnim rizicima;
- Politika upravljanja tržišnim rizicima;
- Politika upravljanja rizikom likvidnosti;
- Politika upravljanja operativnim rizikom;
- Politika upravljanja rizicima finansijskog kriminala;
- Politika sprečavanja pranja novca, upoznaj svog klijenta (*eng.* Know Your Client) i Fatca regulative;
- Politika upravljanja opštim i pojedinačnim aktima banke;
- Politika upravljanja sukobom interesa;
- Program praćenja usklađenosti poslovanja banke;
- Politika bezbednosti informacionog sistema;
- Politika upravljanja kontinuitetom poslovanja i situacijama krize;
- Politika fizičke bezbednosti.

Usaglašenost sa svim relevantnim politikama dodatno obezbeđuje transparentnost u metodološkim pristupima i kriterijumima merenja i upravljanja rizicima, što doprinosi razvoju kulture upravljanja rizicima u Banci i osigurava primenu sistema upravljanja rizicima.

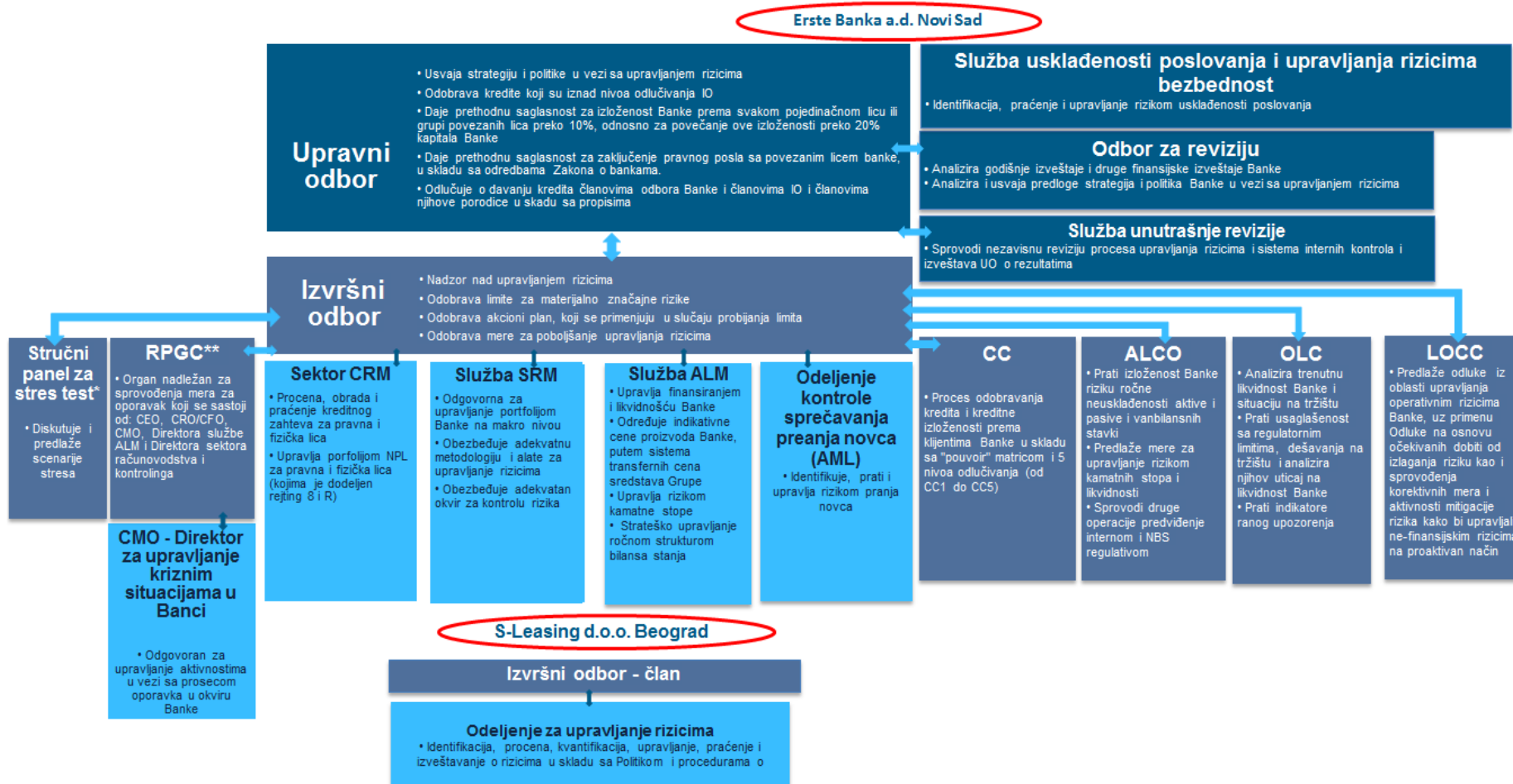
Prihvatljiv nivo rizika Banke, odnosno njena sklonost ka rizicima, predstavlja strukturu i maksimalni nivo rizika koje je Banka spremna da preuzme sa strateškog aspekta. Sklonost ka rizicima Banke je usklađena sa strateškim i poslovnim planovima Banke. Obezbeđenje poslovanja Banke u skladu sa utvrđenom sklonosti ka rizicima se postiže kroz redovan proces planiranja za narednih pet poslovnih godina, implementacijom operativnih ciljeva za pojedinačne vrste rizika i limita poslovanja, obezbeđujući na taj način integrisanost sistema upravljanja rizika u sve poslovne aktivnosti Banke. Izveštaj o sklonostima ka riziku (u daljem tekstu: RAS) sadrži najrelevantnije pokazatelje i racija rizika zajedno sa prikazom nivoa tolerancije Banke. RAS se usklađuje u skladu sa realizacijom, održavanjem ili poboljšanjem strateških ciljeva.

Imajući u vidu poslovnu strategiju Banke, **ključni rizici kojima je Banka izložena su** kreditni, tržišni i operativni rizik. Pored upravljanja navedenim rizicima, kroz svoj sistem kontrole i upravljanja rizicima, kao i kroz proces stres testiranja, Banka razmatra i druge materijalno značajne rizike. Banka koristi

Okvir za klasifikaciju rizika koji je definisala Erste Grupa, kao zajednički vokabular rizika na nivou svih entiteta u okviru Erste Grupe i lokalne regulatorne zahteve definisane Odluci o upravljanju rizicima banke kao reper (odrednicu) za definisanje sveobuhvatnog pregleda svih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena, uzimajući u obzir makroekonomsko i regulatorno okruženje u okviru kojeg obavlja svoje aktivnosti.

3.2. ORGANIZOVANJE PROCESA UPRAVLJANJA RIZICIMA

Nadzor i kontrola rizika se postižu jasnom organizacionom strukturom sa definisanim ulogama i odgovornostima, delegiranim autoritetima i utvrđenim limita rizika, koja je predstavljena na dijagramu u nastavku.

Dijagram 4: Organizaciona struktura procesa upravljanja rizicima Bankarske grupe

Krajnja odgovornost za upravljanje rizicima pripada **Upravnom odboru i Izvršnom odboru**. Izvršni odbor, pre svega **član Izvršnog Odbora nadležan za rizike** (engl. *Chief Risk Officer – CRO*), sprovodi funkciju nadgledanja u okviru strukture procesa upravljanja rizicima Banke. Kontrola i upravljanje rizicima u Banci se sprovode na osnovu poslovne strategije, koju usvaja skupština Banke i strategije upravljanja rizicima koju usvaja Upravni odbor, kao i na osnovu relevantnih metodologija upravljanja rizicima. CRO je odgovoran za implementiranje i poštovanje strategije kontrole i upravljanja rizicima koje se odnose na sve vrste rizika i poslovne aktivnosti. Dok Izvršni odbor, a naročito CRO, osigurava dostupnost odgovarajuće infrastrukture i osoblja, kao i metoda, standarda i procesa koji ih podržavaju, na operativnom nivou se odvijaju i identifikacija, merenje, procena, odobrenje, nadgledanje, upravljanje i definisanje limita relevantnih rizika. Izvršni odbor je podržan od strane nekoliko nezavisnih odbora i komiteta, odnosno tela koja su uspostavljena kako bi operativno izvršavali funkcije kontrole i sprovodili strateška zaduženja.

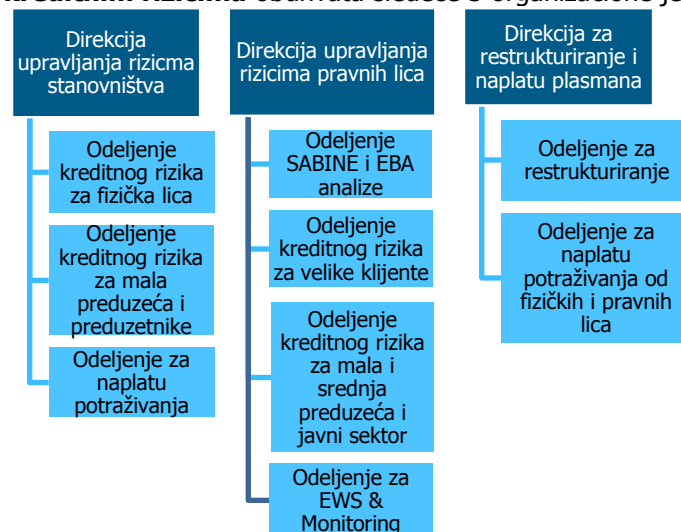
Funkcija upravljanja rizicima, postavljena u vidu posebnih organizacionih jedinica funkcionalno i organizaciono odvojenih od aktivnosti preuzimanja rizika Banke, odgovorna je za sistem upravljanja rizicima u Banci. Imajući u vidu različitost oblasti koje pokrivaju, a u cilju efikasnijeg obavljanja svoje uloge, funkcija upravljanja rizicima podeljena je između Sektora upravljanja kreditnim rizicima, Službe upravljanja strateškim rizicima i Službe usklađenosti poslovanja i upravljanja rizicima bezbednosti.

Sektor upravljanja kreditnim rizicima

Odgovornosti Sektora upravljanja kreditnim rizicima obuhvataju sledeće:

- Izrada metodologija, pravila, politika i procedura za upravljanje rizicima u skladu sa važećom zakonskom regulativom, standardima Erste Grupe, dobrom poslovnom praksom i posebnim potrebama Banke i kontrola sprovođenja kreditnog procesa u skladu sa istima;
- Operativno upravljanje kreditnim rizikom na nivou pojedinačnih klijenata ili delova portfolija;
- Odobranje rejtinga klijenata i grupa povezanih lica; analiziranje kreditnih zahteva sa aspekta kreditnog rizika: inicijalno odobrenje, redovno godišnje reodobrenje i promena uslova;
- Analiza i obrada finansijskih izveštaja klijenata, kao i konstantno praćenje zakonske i interne regulative u domenu finansijskih izveštaja;
- Izrada detaljnih finansijskih analiza za predefinisane klijente;
- Procena kreditno-deviznog rizika klijenata;
- Praćenje ranih znakova upozorenja da klijent ima povećani kreditni rizik putem interne aplikacije (Early Warning System (EWS))
- Restrukturiranje plasmana - reprogram postojećih obaveza klijenata;
- Naplata potraživanja kroz aktiviranje sredstava obezbeđenja, sudskim ili vansudskim putem;
- Kontrola naplate potraživanja od klijenata.

Sektor upravljanja kreditnim rizicima obuhvata sledeće 3 organizacione jedinice:

Dijagram 5: Organizacija Sektora upravljanja kreditnim rizicima

Direkcija upravljanja rizicima fizičkih lica se fokusira na klijente fizička lica, mala preduzeća i preduzetnike, kao i na registrovana poljoprivredna gazdinstva (u daljem tekstu *Retail* klijenti). Direkcija koordinira proces i standarde upravljanja kreditnim rizikom Retail klijenata, prevashodno kroz proces odobrenja plasmana Retail klijentima. Direkcija je takođe odgovorna za proces naplate potraživanja od fizičkih lica, malih preduzeća i preduzetnika i registrovanih poljoprivrednih gazdinstava u statusu neizmirenja obaveza kao i pripremu različitih analiza i izveštaja o kreditnom riziku Retail klijenata Banke.

Direkcija upravljanja rizicima pravnih lica sprovodi funkciju operativnog upravljanja kreditnim rizikom klijenata pravnih lica Banke. Odgovorna je za formalnu verifikaciju, preporuku i odobrenje kreditnog rizika klijenata pravnih lica.

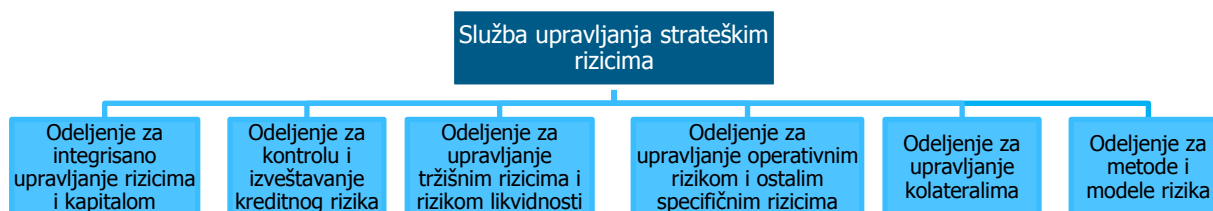
Direkcija za restrukturiranje i naplatu plasmana je odgovorna za naplatu kao i za restrukturiranje klijenata koji imaju status neizmirenih obaveza iz segmenata klijenata fizičkih i pravnih lica i preduzetnika.

Služba upravljanja strateškim rizicima

Odgovornosti Službe upravljanja strateškim rizicima obuhvataju sledeće:

- Identifikovanje i merenje, odnosno procena izloženosti Banke prema pojedinim vrstama rizika;
- Praćenje rizika, uključujući nadzor, izradu analiza i izveštaja o visini pojedinih rizika, njihovim uzrocima i posledicama;
- Merenje, odnosno procena kao i praćenje profila rizika Banke i adekvatnosti kapitala;
- Praćenje parametara koji utiču na poziciju izloženosti Banke rizicima, prevashodno uključujući upravljanje i optimizaciju kvaliteta aktive i troška rizika;
- Razvijanje, primena i validacija kvantitativnih metoda i modela za upravljanje rizicima kao elemenata u procesu poslovnog odlučivanja;
- Izrada strategija i predloga limita izloženosti Banke po pojedinim vrstama rizika kao i kontrola ispunjenosti istih;
- Kvantifikovanje rezultata stres testiranja promena u ekonomskom okruženju i makro-ekonomskim uslovima koji utiču na finansijski položaj i kapital Banke;
- Obezbeđivanje razvoj i implementaciju metodologije za procenu rizičnosti uvođenja novih proizvoda i procesa i eksternalizacije aktivnosti;
- Izrada metodologija, pravila, politika i procedura za upravljanje rizicima u skladu sa važećom zakonskom regulativom, standardima Erste Grupe, dobrom poslovnom praksom i posebnim potrebama Banke;
- Razvoj i implementacija različitih tehničkih platformi i alata u cilju efikasnije upravljanja rizicima.

Službu upravljanja strateškim rizicima čini 6 organizacionih jedinica, koja zajedno sa Sektorom upravljanja kreditnim rizicima, Službe kontrole usklađenosti poslovanja i upravljanja rizicima bezbednosti i Službom interne revizije, predstavljaju sistem kontrole koji je uspostavljen u okviru funkcije rizika Banke.

Dijagram 6: Organizacija Službe upravljanja strateškim rizicima

U decembru 2015. godine Služba upravljanja strateškim rizicima je preuzela pružanje usluga za oblasti koje pokriva, za potrebe S-leasinga. Cilj je unapređenje ove funkcije kroz definisane aktivnosti koje Banka obavlja i to:

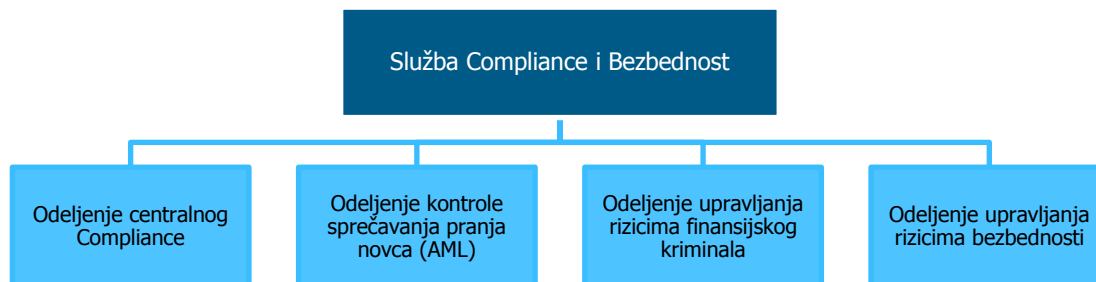
- Upravljanje i usklađivanje sa zahtevima Erste Grupe u pogledu kreditnog portfolija;
- Ispunjenje izveštajnih zahteva za potrebe različitih korisnika u oblasti kreditnog rizika;

- Upravljanje operativnim rizikom.

Služba kontrole usklađenosti poslovanja i upravljanja rizicima bezbednosti – Compliance i Bezbednost

Služba usklađenosti poslovanja i upravljanja rizicima bezbednosti (engl. *Compliance and Security Management Service*) je nezavisna služba koja direktno odgovorna Upravnom odboru uz zakonom tražene elemente nezavisnosti za ovlašćeno lice za sprečavanje pranja novca. Služba je odgovorna za uspostavljanje i nadzor nad procesom identifikacije i praćenje rizika usklađenosti poslovanja iz domena compliance i bezbednosti, kao i za upravljanje tim rizikom.

Služba Compliance i Bezbednost podeljena je u 4 organizacione jedinice:

Dijagram 7: Organizacija Službe Compliance

Odeljenje centralnog Compliance u svom radu prati, upravlja i izveštava o: riziku usaglašenosti sa politikom upravljanja opštim i pojedinačnim aktima, riziku hartija od vrednosti u smislu poštovanja Direktive za tržišta finansijskih instrumenata (eng. *Markets in Financial Instruments Directive - MiFID*) i propisa o tržištu kapitala, rizicima sukoba interesa i prihvatanje poklona, reputacionog rizika uključujući i domen odgovornog finansiranja, upravljanju procesom zaštite podataka o ličnosti.

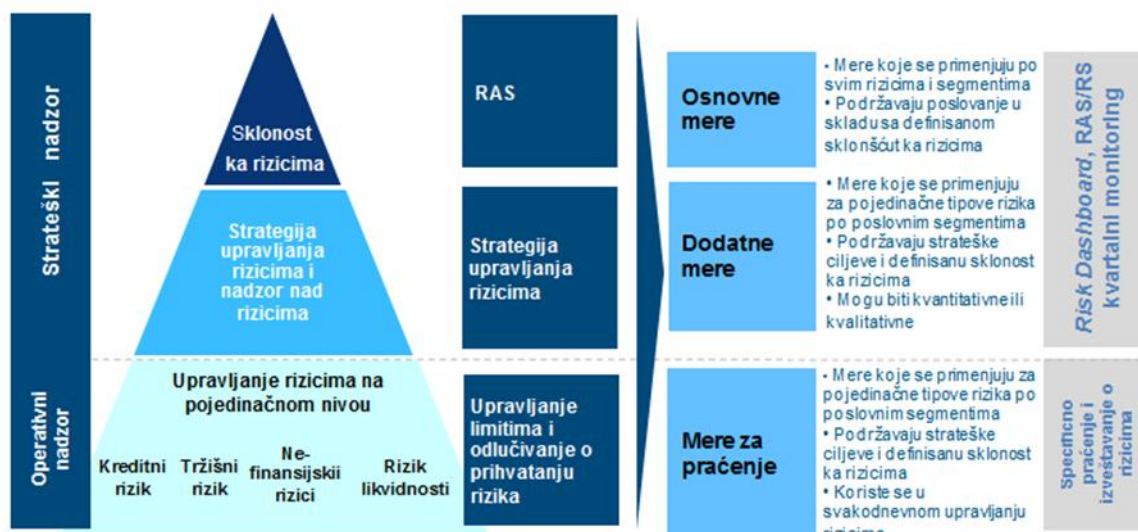
Odeljenje kontrole sprečavanja pranja novca (AML) u svom radu prati, upravlja i izveštava o: riziku poznavanja klijenta, pranja novca i finansiranja terorizma u kontekstu identifikacije klijenata, usaglašenosti sa politikom kreditiranja Banke i kontrole transakcija, sa posebnim osvrtom na sankcije i embargo te za njih vezane indikatore, kao i sa posebnim osvrtom na poštovanje propisa Sjedinjenih Američkih Država o izbegavanju oporezivanja (eng. *Foreign Account Tax Compliance Act - FATCA*).

Odeljenje upravljanja rizicima finansijskog kriminala u svom radu prati, upravlja i izveštava o: riziku internih i eksternih prevara, kriminalnih radnji uključujući i korupciju, nepostupanja po propisima i internim aktima Banke, riziku nepoštovanja poslovnih običaja odnosno neetičkog ponašanja, kao i o zaštiti uzbunjivača.

Odeljenje upravljanja rizicima bezbednosti u svom radu prati, upravlja i izveštava o: riziku informacione bezbednosti, riziku zaštite informacionih resursa uključujući i zaštitu podataka, fizičke i tehničke zaštite, kontinuiteta poslovanja u kontekstu održavanja poslovanja procesa Banke bez prekida (isključujući finansiranje i druge glavne bankarske rizike: likvidnost, adekvatan nivo kapitalnih zahteva, tržišni rizici i slično) uz planove oporavka kritičnih resursa Banke (IT resursi, zaposleni, objekti, dobavljači) i upravljanje kriznim situacijama vezanim za ovaj plan.

3.3. IZVEŠTAVANJE O UPRAVLJANJU RIZICIMA

Izveštavanje je od ključne važnosti kako bi se rukovodstvu Banke obezbedile informacije potrebne za upravljanje. Adekvatnost izveštavanja u pogledu obima, kvaliteta i blagovremenosti je neophodna kako bi se rukovodstvu Banke omogućilo da blagovremeno reaguje na stvaran i predviđen razvoj rizika. Na dijagramu u nastavku je opisan proces praćenja i izveštavanja o upravljanju rizicima, koje se sprovode na strateškom i operativnom nivou.

Dijagram 8: Monitoring i izveštavanje o upravljanju rizicima

Informacije sakupljene iz svih poslovnih aktivnosti se analiziraju sa ciljem identifikovanja i kontrole novih rizika. Ove informacije se prezentuju i objašnjavaju Upravnom odboru, Izvršnom odboru, Odboru za upravljanje aktivom i pasivom (eng. *Asset and Liability Management Committee – ALCO*), Komitetu za upravljanje ne-finansijskim rizicima (eng. *Local Operational Conduct Committee – LOCC*), kao i zainteresovanim rukovodiocima poslovnih jedinica. Izveštaji pružaju dovoljno informacija o ukupnoj izloženosti različitim vrstama rizika po regionima i zemljama, industrijama i grupama klijenata, koncentraciji na nivou individualnih klijenata i ostalim koncentracijama, merama izloženosti tržišnom riziku, pokazateljima likvidnosti, odstupanju od utvrđenih limita, upravljanju nefinansijskim rizicima, itd. Izveštaji se pripremaju i dostavljaju nadležnima na dnevnom, nedeljnom, mesečnom i kvartalnom nivou, kao i u skladu sa zahtevima istih.

Izveštaji po vrstama rizika su navedeni u okviru [Poglavlja 5](#). Pored njih, Upravnom odboru se kvartalno dostavlja **opsežan izveštaj o rizicima** koji sadrži sve bitne informacije potrebne za ocenu rizika kojima je Banka izložena.

U Banci se sastavljaju **dodatni izveštaji o upravljanju rizicima**, kako bi se obezbedilo da sve poslovne jedinice imaju pristup opširnim, neophodnim i ažurnim informacijama.

3.4. PROCES INTERNE PROCENE ADEKVATNOSTI KAPITALA

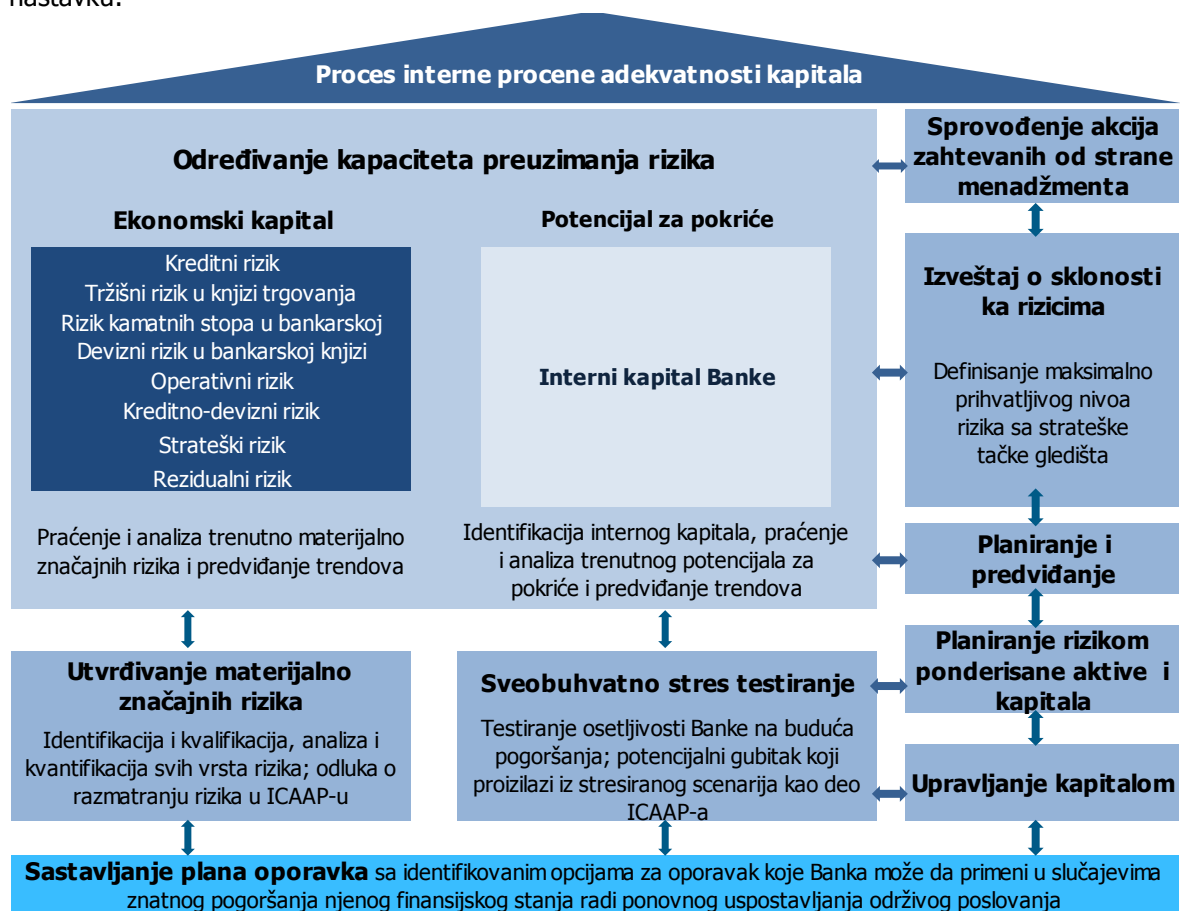
Proces interne procene adekvatnosti kapitala (engl. *Internal capital adequacy assessment process - ICAAP*) je uspostavljen tokom 2011. godine sa ciljem utvrđivanja i održavanja na kontinuiranoj osnovi internog kapitala koji Banka smatra adekvatnim za pokriće rizika kojima je izložena. ICAAP u osnovi služi da proceni da li Banka može da „priušti“ preuzete rizike poređenjem svog profila rizika sa internim kapitalom (potencijalom za pokriće, eng. *Coverage Potential - CP*).

Prilikom interne procene adekvatnosti kapitala Banka uvažava regulatorne zahteve, konkretno Odluku o upravljanju rizicima banke (Službeni Glasnik RS br. 45/2011, 94/2011, 119/2012, 123/2012, 23/2013-dr.odluka, 43/2013, 92/2013, 33/2015, 61/2015, 61/2016, 103/2016 i 119/2017). Istovremeno, Banka se usklađuje sa standardima Erste Grupe.

ICAAP je uspostavljen kako bi kontinuirano pružao podršku proaktivnom i doslednom upravljanju rizicima Banke, pri tom obezbeđujući adekvatan kapacitet kapitala koji odražava vrstu i nivo profila rizika Banke. ICAAP definiše pravila za kvantifikaciju svih materijalno značajnih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena, nezavisno od zahteva regulatora definisanih Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banke.

Nadalje, ICAAP je uspostavljen kako bi odrazio strategiju, plan i obezbedio proaktivno upravljanje kapitalom. Planiranjem internog kapitala, Banka obezbeđuje održavanje nivoa i strukture kapitala koji mogu da podrže očekivani rast plasmana, buduće izvore sredstava i njihovo korišćenje, politiku dividendi kao i sve promene u kapitalnim zahtevima regulatora.

Proces interne procene adekvatnosti kapitala i njegovi osnovni ciljevi su prikazani na dijagramu u nastavku:

Dijagram 9: Prikaz procesa interne procene adekvatnosti kapitala

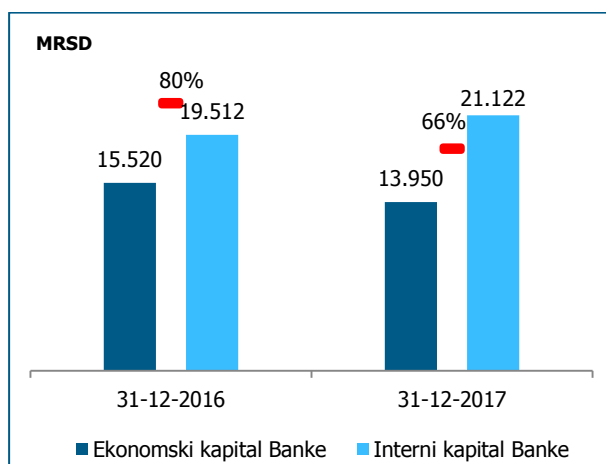
Za potrebe ICAAP-a, Banka razmatra jedino materijalno značajne rizike¹ prilikom obračuna ekonomskog kapitala (*eng. Economic Capital – EC*). Preciznije, ekonomski kapital predstavlja iznos kapitala potreban za pokriće svih materijalno značajnih rizika kojima je Banka izložena, a obračunat primenom ekonomskih mera opisanih u nastavku teksta i bez primene efekata diversifikacije. Ekonomski kapital se zatim poredi sa internim kapitalom (širi pojam od regulatornog kapitala obračunatog u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, Službeni glasnik Republike Srbije, br. 103/2016), koji predstavlja maksimalni nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati.

Ukupan potencijal za pokriće treba da bude veći ili jednak ukupnom ekonomskom kapitalu. Banka je u te potrebe definisala ratio adekvatnosti ekonomskog kapitala (*engl. Economic Capital Adequacy – ECA*), pokazatelj adekvatnosti kapitala po Stubu 2 – ICAAP adekvatnost, kao jednu od mera za izražavanje i merenje sklonosti Banke ka rizicima, koji predstavlja odnos ekonomskog kapitala i potencijala za pokriće :

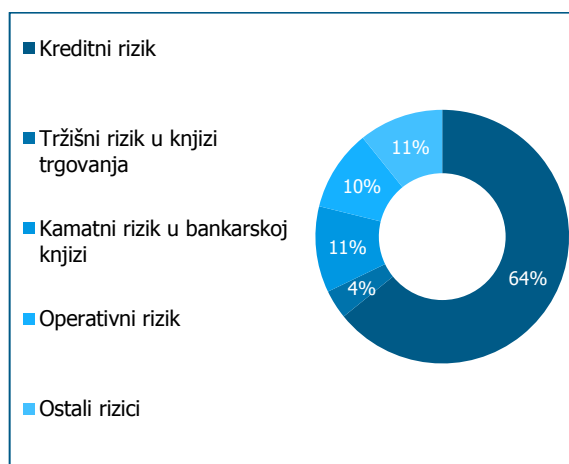
$$ECA = \frac{EC}{CP}$$

Banka je razvila i konstantno unapređuje sistem „semafora“ u cilju blagovremenog obaveštavanja višeg menadžmenta o iskorišćenosti raspoloživog kapitala i obezbedila dovoljno vremena da reaguje bilo na strani ekonomskog kapitala ili potencijala za pokriće.

Grafikoni u nastavku prikazuju: ekonomski i interni kapital Banke, ECA pokazatelj i distribuciju rizika koji čine ekonomski kapital Banke na dan 31. decembar 2017. godine.

Grafikon 1: Prikaz rezultata obračuna kapaciteta za preuzimanje rizika

Grafikon 2: Raspodela ekonomskog kapitala Banke

3.5. MATERIJALNO ZNAČAJNI RIZICI

Materijalna značajnost rizika je ocenjena na osnovu jasnih kvantitativnih i kvalitativnih faktora definisanih za svaku vrstu rizika, pri čemu su u isto vreme uzete u razmatranje kompleksnost poslovanja Banke kao i specifičnosti okruženja u kojem posluje.

Tabela u nastavku prikazuje koje rizike Banka trenutno procenjuje kao materijalno značajne i sledstveno ih uzima u obzir prilikom određivanja kapaciteta za preuzimanjem rizika. Takođe, prikazana je i kvantifikacija materijalno značajnih rizika i po Stubu 1 i po Stubu 2 Bazela 3.

¹ definisane u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima banke

Vrsta rizika	Kvantifikacija - Stub 1 Bazela III	Kvantifikacija u okviru ICAAP - Stub 2 Bazela III
Kreditni rizik	Standardizovani pristup	Obračun internog kapitalnog zahteva - prilagođeni standardizovani pristup (najveća razlika u odnosu na Stub 1 Bazela III je dodatak za izloženosti prema državi i NBS u stranoj valuti)
Tržišni rizik u knjizi trgovanja	Metod dospeća za opšti cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti Specifični cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	Za obračun internog kapitalnog zahteva Banka primenjuje VaR pristup - dnevne istorijske simulacije za izračunavanje jednomesečnog proseka dnevnog VaR parametra za poslednji mesec u kvartalu uz interval poverenja od 99%, koji se zatim prevodi na periodod godinu dana uz interval poverenja od 99,9%.
Kamatni rizik u bankarskoj knjizi	-	Za obračun internog kapitalnog zahteva Banka primenjuje istorijsku simulaciju baziranu na postojećim pozicijama bilansa stanja i najnepovoljnijim jednogodišnjim promenama kamatnih stopa u prethodnih deset godina.
Devizni rizik u bankarskoj knjizi	8% ukupne neto otvorenu poziciju, obračunate u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala, ukoliko je ukupna neto otvorena devizna pozicija Banke viša od 2% njenog kapitala	Isti način obračuna kao i kod Stuba 1, bez obzira da li je ukupna neto otvorena devizna pozicija Banke viša ili niža od 2% njenog kapitala.
Operativni rizik	Pristup osnovnog indikatora (engl. Basic Indicator Approach - BIA)	Do septembra 2012. godine Banka je koristila BIA, a od tada primenjuje napredni pristup (engl. <i>Advanced Measurement Approach</i> – AMA)- pristup raspodele verovatnoće gubitka koji proizilaze iz operativnog rizika za izračunavanje jednogodišnjeg VaR parametra na nivou poverenja od 99,9%, onda se primenom Monte-Karlo simulacije računaju ukupne raspodele verovatnoća.
Poslovni/ Strateški rizik	-	Model se zasniva na analizi mesečnih odstupanja realizovanog od budžetiranog neto poslovnog rezultata, koja se koriste za ocenu parametara logističke distribucije, na kojoj se model zasniva.
Kreditno-devizni rizik	-	Model u razvoju. Od Q4 2014. godine se primenjuje simulacija - interni kapitalni zahtev = najveći trošak kreditnog rizika (engl. <i>cost of credit risk</i>) za klasu malih preduzeća i preduzetnika i klasu fizičkih lica (engl. <i>retail</i>) u prethodnih pet godina x ukupna izloženosti pomenutih klasa izloženosti odobrenih u stranoj valuti.
Rezidualni rizik	-	Obuhvat kroz proces stres testiranja. Pri obračunu pokrivenosti problematičnih stambenih kredita odobrenih fizičkim licima u stresnim uslovima poslovanja, stručni panel Banke pretpostavio je brži rast ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama po tom osnovu u odnosu na rast ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama ostalih problematičnih kredita u normalnim uslovima poslovanja. Kapitalni zahtev se izračunava kao određeni procenat zbira kapitalnih zahteva za ostale vrste rizika koji se izračunavaju prema Stubu 2.
Rizik likvidnosti	-	Rizik nesolventnosti obuhvaćen putem nedeljne Analize perioda opstanka (eng. <i>Survival Period Analysis</i> - SPA), dok je strukturni rizik likvidnosti obuhvaćen stres testom.
Rizik koncentracije	-	Obuhvat putem stres testiranja, izveštavanja analize rizika koncentracije (eng. <i>Risk Concentration Assessment</i> - RCA) i praćenjem limita.
Reputacioni rizik	-	Obuhvat putem stres testiranja i načela za upravljanje rizicima i Okvira za definisanje sklonosti ka rizicima koji čine osnovne elemente Sistema upravljanja rizicima.
Makroekonomski rizik	-	Obuhvat putem stres testiranja.

Tabela 1: Klasifikacija i metodologija materijalno značajnih rizika

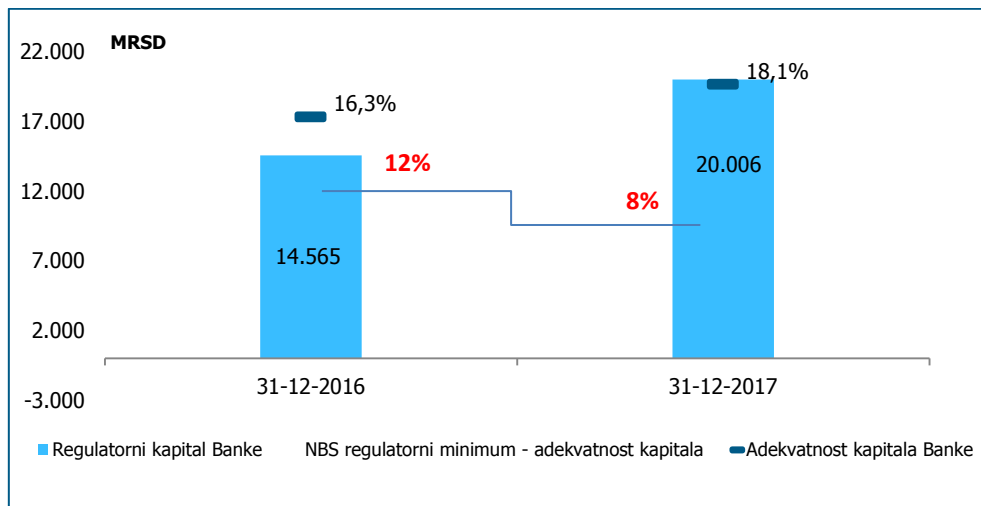
Banka kvartalno sprovodi procenu interne adekvatnosti kapitala i rezultati za 2017. godinu pokazuju da Banka raspolaže adekvatnim finansijskim sredstvima i regulatornim kapitalom za pokriće svih rizika identifikovanih kao materijalno značajnih, i u normalnim i u stresnim uslovima. Godišnji Izveštaj o internoj proceni adekvatnosti kapitala Banke sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine je prezentovan regulatoru, Narodnoj banci Srbije.

4. REGULATorni KAPITAL I KAPITALNA ADEKVATNOST

Banka je poštovala zahteve Odluke o adekvatnosti kapitala banaka² (Službeni Glasnik Republike Srbije br. 103/2016) prilikom izračunavanja regulatornog kapitala. Banka je tokom izveštajnog perioda imala regulatorni kapital iznad propisanog minimuma.

Dodatno, Banka je tokom izveštajnog perioda bila usklađena sa minimalnim kapitalnim zahtevom u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka (ratio adekvatnosti kapitala 12% do 30. juna 2017. godine, a 8% od navedenog datuma sa usvajanjem nove regulative).

Gore pomenuta usaglašavanja sa regulatornim limitima su predstavljena na grafikonu u nastavku.

Grafikon 3: Prikaz regulatornog kapitala i kapitalne adekvatnosti Banke

4.1. REGULATorni KAPITAL BANKE

Kapital banke čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala, pri čemu osnovni kapital čini zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog akcijskog kapitala. Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke jednak je odnosu kapitala banke i zbira aktive ponderisane kreditnim rizikom, kapitalnog zahteva za cenovni rizik iz aktivnosti iz knjige trgovanja pomnoženog recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala (propisanih 8%), kapitalnog zahteva za devizni rizik pomnoženog recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala, kapitalnog zahteva za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti pomnoženog recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala, kapitalnog zahteva za operativni rizik pomnoženog recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala i rizikom ponderisanih izloženosti za rizik druge ugovorne strane.

Banka upravlja strukturom kapitala i vrši usklađivanja u skladu sa promenama u ekonomskim uslovima i rizikom karakterističnim za aktivnosti Banke.

Ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom su:

- da obezbedi usaglašenost sa zahtevima NBS – visina kapitala ne sme biti niža od dinarske protivvrednosti iznosa od EUR 10.000.000 prema zvaničnom srednjem kursu NBS;
- da obezbedi nivo i strukturu kapitala koji mogu da podrže očekivani rast plasmana;
- da obezbedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama;
- da obezbedi jaku kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Banke.

² Prethodno važeće Odluke o adekvatnosti kapitala Banke (Službeni Glasnik Republike Srbije br. 46/2011, 6/2013, 51/2014 i 85/2016). Od 30. juna 2017. godine na snazi nova Odluka o adekvatnosti kapitala Banke (Službeni Glasnik Republike Srbije br. 103/2016)

U skladu sa Odlukom o objavljivanju podataka i informacija, detaljnije informacije o kapitalu Banke date su u prilogima koji slede, i to:

- obrazac PI-KAP (PRILOG 1) - detaljna struktura regulatornog kapitala Banke na dan 31. decembra 2017. godine (sa referencama na pozicije bilansa stanja datih u PRILOG 3 u nastavku);
- obrazac PI-FIKAP (PRILOG 2) - osnovne karakteristike elemenata regulatornog kapitala;
- obrazac PI-UPK (PRILOG 3) - Bilans stanja Banke sačinjen u skladu sa MRS/MSFI standardima i raščlanjenim pozicijama koje je putem referenci moguće povezati sa pozicijama kapitala iz izveštaja o kapitalu sačinjenog u skladu sa Odlukom kojom se uređuje izveštavanje o adekvatnosti kapitala banke (PRILOG 1).

PRIOLOG 1 - Obrazac PI-KAP – 1/2

Podaci o kapitalnoj poziciji Banke

(u hiljadama dinara)

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa OAK*	Reference na Prilog 3
	Osnovni akcijski kapital: elementi			
1	Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisione premije	10.164.475		
1.1.	<i>od čega: akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8.OAK</i>	10.040.000	tačka 7. stav 1. odredba pod 1) i tačka 8.	a
1.2.	<i>od čega: Pripadajuće emisione premije uz instrumente iz tačke 1.1. tj. iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti tih instrumenata</i>	124.475	tačka 7. stav 1. odredba pod 2)	b
2	Dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama, a za koju je skupština banke donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital	0	tačka 10. stav 1.	
3	Dobit tekuće godine ili dobit iz prethodne godine za koju skupština banke još nije donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital koja ispunjava uslove iz tačke 10. st. 2. i 3. za uključivanje u osnovni akcijski kapital	1.442.454	tačka 10. st. 2. i 3.	
4	Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	418.023	tačka 7. stav 1. odredba pod 4)	v
5	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike	7.679.825	tačka 7. stav 1. odredba pod 5)	g
6	Rezerve za opšte bankarske rizike	0	tačka 7. stav 1. odredba pod 6)	
7	Učešća bez prava kontrole (manjinska učešća) koja se priznaju u osnovnom akcijskom kapitalu **	0		
8	Osnovni akcijski kapital pre regulatornih prilagođavanja i odbitnih stavki (zbir od 1 do 7)	19.704.777		
	Osnovni akcijski kapital: regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke			
9	Dodatna prilagođavanja vrednosti (-)	-24.073	tačka 12. stav 5.	PVA (eng. Prudent Valuation) nije sastavni deo bilansa stanja
10	Nematerijalna ulaganja, uključujući gudvil (umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza) (-)	-247.298	tačka 13. stav 1. odredba pod 2)	d
11	Odožena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK	0	tačka 13. stav 1. odredba pod 3)	
12	Fer vrednosti rezervi u vezi sa dobitima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove	0	tačka 12. stav 1. odredba pod 1)	
13	IRB pristup: negativan iznos razlike dobijen obračunom u skladu s tačkom 134. OAK (-)	0	tačka 13. stav 1. odredba pod 4)	
14	Povećanje kapitala koje je rezultat sekjuritizacije izloženosti (-)	0	tačka 11.	
15	Dobici ili gubici po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti banke	0	tačka 12. stav 1. odredba pod 2)	
16	Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke (-)	0	tačka 13. stav 1. odredba pod 5)	
17	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze (-)	0	tačka 13. stav 1. odredba pod 6)	
18	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	0	tačka 13. stav 1. odredba pod 7)	
19	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje (-)	0	tačka 13. stav 1. odredba pod 8)	
20	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje (-)	0	tačka 13. stav 1. odredba pod 9)	
21	Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250 %, a koje banka odlučila da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder	0	tačka 13. stav 1. odredba pod 11)	
21.1.	<i>od čega: učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru u iznosu preko 10% kapitala tih lica, odnosno učešća koja omogućavaju efektivno vršenje znatnog uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog pravnog lica (-)</i>	0	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja prva	
21.2.	<i>od čega: sekjuritizovane pozicije (-)</i>	0	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja druga	
21.3.	<i>od čega: slobodne isporuke (-)</i>	0	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja treća	
22	Odožena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke i koja proističu iz privremenih razlika (iznos iznad 10% osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 21. stav 2, umanjena za iznos povezanih poreskih obaveza ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK) (-)	0	tačka 21. stav 1. odredba pod 1)	
23	Zbir odloženih poreskih sredstava i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje iz tačke 21. stav 1. OAK, koji prelazi limit iz tačke 21. stav 3. OAK (-)	0	tačka 21. stav 1.	
23.1.	<i>od čega: Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje</i>	0	tačka 21. stav 1. odredba pod 2)	
23.2.	<i>od čega: Odožena poreska sredstva koja proističu iz privremenih razlika</i>	0	tačka 21. stav 1. odredba pod 1)	
24	Gubitak tekuće i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici (-)	0	tačka 13. stav 1. odredba pod 1)	
25	Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokrivanje rizika ili gubitaka (-)	0	tačka 13. stav 1. odredba pod 12)	
26	Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke (-)	0	tačka 13. stav 1. odredba pod 10)	
27	Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke	0	tačka 13. stav 1. odredba pod 13)	
28	Ukupna regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala (zbir od 9 do 27)	-271.371		
29	Osnovni akcijski kapital (razlika između 8 i 28)	19.433.406		

PRILOG 1 - Obrazac PI-KAP – 2/2

	Dodatni osnovni kapital: elementi			
30	Akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 23. OAK i pripadajuće emisione premije	0	tačka 22. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2)	
31	Instrumenti osnovnog kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dodatnom osnovnom kapitalu**	0		
32	Dodatni osnovni kapital pre odbitnih stavki (30+31)	0		
	Dodatni osnovni kapital: odbitne stavke			
33	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	0	tačka 26. stav 1. odredba pod 1)	
34	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	0	tačka 26. stav 1. odredba pod 2)	
35	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	0	tačka 26. stav 1. odredba pod 3)	
36	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	0	tačka 26. stav 1. odredba pod 4)	
37	Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke (-)	0	tačka 26. stav 1. odredba pod 5)	
38	Ukupne odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala (zbir od 33 do 37)	0		
39	Dodatni osnovni kapital (razlika između 32 i 38)	0		
40	Osnovni kapital (zbir 29 i 39)	0		
	Dopunski kapital: elementi			
41	Akcije i drugi instrumenti dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, koji ispunjavaju uslove iz tačke 28. OAK i pripadajuće emisione premije uz instrumente	572.575	tačka 27. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2)	đ
42	Instrumenti kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dopunskom kapitalu **	0		
43	Prilagodavanja za kreditni rizik koja ispunjavaju uslove za uključivanje u dopunski kapital	0	tačka 27. stav 1. odredbe pod 3) i pod 4)	
44	Dopunski kapital pre odbitnih stavki (zbir od 41 do 43)	572.575		
	Dopunski kapital: odbitne stavke			
45	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	0	tačka 30. stav 1. odredba pod 1)	
46	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	0	tačka 30. stav 1. odredba pod 2)	
47	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	0	tačka 30. stav 1. odredba pod 3)	
48	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	0	tačka 30. stav 1. odredba pod 4)	
49	Ukupne odbitne stavke od dopunskog kapitala (zbir od 45 do 48)	0		
50	Dopunski kapital (razlika između 44 i 49)	572.575		
51	Ukupni kapital (zbir 40 i 50)	20.005.981		
52	Ukupna rizična aktiva	110.309.893	tačka 3. stav 2.	
	Pokazatelji adekvatnosti kapitala i zaštitni slojevi kapitala			
53	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke (%)	17,62	tačka 3. stav 1. odredba pod 1)	
54	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke (%)	17,62	tačka 3. stav 1. odredba pod 2)	
55	Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke (%)	18,14	tačka 3. stav 1. odredba pod 3)	
56	Ukupni zahtevi za zaštitne slojeve kapitala (%)***	5,70	tačka 433.	
57	Osnovni akcijski kapital raspoloživ za pokrivanje zaštitnih slojeva (%)****	9,62		

PRILOG 2 - Obrazac PI-FIKAP

Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Banke

Redni br.	Karakteristike instrumenta	Akcijski kapital Banke	Subordinirani kredit odobren od strane Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč
1.	Emitent	Erste Bank ad Novi Sad	Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč
1.1.	Jedinstvena oznaka (npr. CUSIP, ISIN ili oznaka Bloomberg za privatne plasmane) Tretman u skladu s propisima	ISIN: RSNVBE23514, CFI: ESVUFR	
2.	Tretman u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke	Instrument osnovnog kapitala	Instrument dopunskog kapitala
3.	Individualni/(pot)konsolidovani/individualni i (pot)konsolidovani nivo uključivanja instrumenta u kapital na nivou grupe	Individualni i grupni	Individualni i grupni
4.	Tip instrumenta	Obične akcije	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta
5.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala (u hiljadama dinara, sa stanjem na dan poslednjeg izveštavanja)	Za potrebe obračuna regulatornog kapitala priznaje se 10.164.475 hiljada dinara (nominalni iznos isplaćenih akcija uvećan za emisiju premiju u iznosu 124.475 hiljada dinara).	U Dopunski kapital uključen je iznos od 572.575 hiljada dinara koji ispunjava uslove za uključivanje u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.
6.	Nominalna vrednost instrumenta	10.040.000 hiljada dinara	EUR 15.000.000
6.1.	Emisiona cena	Dinarska protivvrednost iznosa od 218.92 evra	-
6.2.	Otkupna cena	-	-
7.	Računovodstvena klasifikacija	Akcijski kapital	Obaveza – amortizovana vrednost
8.	Datum izdavanja instrumenta	I emisija: 4.012.090 hiljada RSD 23.11.2004.g. II emisija: 1.369.980 hiljada RSD 15.06.2006.g. III emisija: 1.735.310 hiljada RSD 28.12.2006.g. IV emisija: 2.922.620 hiljada RSD 19.12.2007.g.	27.12.2011. g.
9.	Instrument s datumom dospeća ili instrument bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	S datumom dospeća
9.1.	Inicijalni datum dospeća	Bez datuma dospeća	27.12.2021.
10.	Opcija otkupa od strane emitenta uz prethodnu saglasnost nadležnog tela	NE	NE
10.1.	Prvi datum aktiviranja opcije otkupa, uslovni datumi aktiviranja opcije otkupa i otkupna vrednost	-	-
10.2.	Naknadni datumi aktiviranja opcije otkupa (ako je primenljivo)	-	-
	Kuponi/dividende		
11.	Fiksne ili promenljive dividende/kuponi	Promenljivi	Promenljivi
12.	Kuponska stopa i povezani indeksi	-	Kamata po subordiniranom kreditu
13.	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende	-	-
14.1.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi s vremenom isplate dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Bez diskrecionog prava
14.2.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Bez diskrecionog prava
15.	Mogućnost povećanja prinosa (step up) ili drugih podsticaja za otkup	NE	NE
16.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	Nekumulativne	Nekumulativne
17.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan
18.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije		
19.	Ako je konvertibilan, delimično ili u celosti		
20.	Ako je konvertibilan, stopa konverzije		
21.	Ako je konvertibilan, obavezna ili dobrovoljna konverzija		
22.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje		
23.	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje		
24.	Mogućnost smanjenja vrednosti	NE	NE
25.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrednosti		
26.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, delimično ili u celosti		
27.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, trajno ili privremeno		
28.	Ako je smanjenje vrednosti privremeno, uslovi ponovnog priznavanja		
29.	Tip instrumenta koji će se pri stečaju, odnosno likvidaciji naplatiti neposredno pre navedenog instrumenta	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta	Drugo
30.	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata	Ne	Ne
31.	Ako postoje navesti neusklađene karakteristike	-	-

PRILOG 3 - Obrazac PI-UPK

Raščlanjavanje elemenata u bilansu stanja Banke sa referencama na pozicije regulatornog kapitala (Prilog1)

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans Stanja	Reference
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	20.774.027	
A.II	Založena finansijska sredstva	-	
A.III	Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	11.539.464	
A.IV	Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	
A.V	Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	12.488.593	
A.VI	Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	8.284.452	
A.VII	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2.210.553	
A.VIII	Kredit i potraživanja od komitenata	104.140.053	
A.IX	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	
A.X	Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	
A.XI	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	
	<i>Od čega direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru</i>	-	
A.XII	Investicije u zavisna društva	93.560	
	<i>Od čega direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru</i>	93.560	
A.XIII	Nematerijalna ulaganja	247.298	d
A.XIV	Nekretnine, postrojenja i oprema	1.070.689	
A.XV	Investicione nekretnine	-	
A.XVI	Tekuća poreska sredstva	-	
A.XVII	Odložena poreska sredstva	-	
A.XVIII	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	11.901	
A.XIX	Ostala sredstva	1.060.415	
	<i>Od čega direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno tih lica</i>	-	
A.XX	UKUPNO AKTIVA (pozicije pod AOP oznakama od 0001 do 0019 u bilansu stanja)	161.921.005	
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.I	Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	44.458	
PO.II	Finansijske obaveze koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	
PO.III	Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	
PO.IV	Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	45.570.431	
PO.V	Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	91.982.128	
PO.VI	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	
PO.VII	Izdane sopstvene hartije od vrednosti i druga pozajmljena sredstva	-	
	<i>Od čega obaveze po osnovu hibridnih instrumenata</i>	-	
PO.VIII	Subordinirane obaveze	1.354.523	
	<i>Od čega subordinirane obaveze koje se uključuju u dopunski kapital banke</i>	572.575	d
PO.IX	Rezervisanja	752.742	
PO.X	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	
PO.XI	Tekuće poreske obaveze	160.965	
PO.XII	Odložene poreske obaveze	5.248	
PO.XIII	Ostale obaveze	1.155.947	
PO.XIV	UKUPNO OBAVEZE (pozicije pod AOP oznakama od 0401 do 0413 u bilansu stanja)	141.026.442	
	KAPITAL		
PO.XV	Akcijski kapital	10.164.475	
	<i>Od čega nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	10.040.000	a
	<i>Od čega emisiona premija po osnovu akcijskog kapitala, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	124.475	b
	<i>Od čega nominalna vrednost preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	-	
	<i>Od čega emisiona premija po osnovu preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	-	
PO.XVI	Sopstvene akcije	-	
	<i>Od čega stečene sopstvene akcije banke, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	-	
	<i>Od čega stečene sopstvene preferencijalne kumulativne akcije</i>	-	
PO.XVII	Dobitak	2.632.240	
	<i>Od čega neraspoređena dobit iz ranijih godina</i>	-	
	<i>Od čega dobit iz tekuće godine</i>	2.632.240	
	<i>Od čega dobit iz tekuće godine za koju je Skupština akcionara Banke donela odluku o raspoređivanju u osnovni kapital</i>	-	
PO.XVIII	Gubitak	-	
	<i>Od čega gubici iz prethodnih godina</i>	-	
	<i>Od čega gubitak tekuće godine</i>	-	
PO.XIX	Rezerve	8.097.848	
	<i>Od čega rezerve iz dobiti koje predstavljaju element osnovnog kapitala</i>	7.679.825	g
	<i>Od čega ostale pozitivne konsolidovane rezerve</i>	-	
	<i>Od čega ostale negativne konsolidovane rezerve</i>	-	
	<i>Od čega ostale neto negativne revalorizacione rezerve</i>	-	
	<i>Od čega dobit po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koja je ostvarena zbog promene kreditnog rejtinga banke</i>	-	
	<i>Od čega pozitivne revalorizacione rezerve nastale po osnovu efekata promene fer vrednosti osnovnih sredstava, hartija od vrednosti i ostalih sredstava koja se, u skladu s MSF/MRS, iskazuju u korist ovih rezervi</i>	458.509	
	<i>Od čega nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju</i>	-77.334	v
	<i>Od čega aktuarski dobitak</i>	36.848	
	<i>Od čega poreske obaveze</i>	-	
PO.XX	Nerealizovani gubici	-	
PO.XXI	Učešća bez prava kontrole	-	
	<i>Od čega manjinska učešća u podređenim društvima</i>	-	
PO.XXII	UKUPNO KAPITAL (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415 - 0416 + 0417 - 0418 + 0419 - 0420 + 0421) ≥ 0	20.894.563	
PO.XXIII	UKUPAN NEDOSTATAK KAPITALA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) < 0		
PO.XXIV	UKUPNO PASIVA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0414+0422-0423)	161.921.005	
B.Π.	VANBILANSNE POZICIJE		
B.Π.A.	Vanbilansna aktiva	253.233.356	
	<i>Od čega iznos akcija banke uzetih u zalogu, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	-	
	<i>Od čega iznos preferencijalnih kumulativnih akcija banke uzetih u zalogu</i>	-	
B.Π.Π.	Vanbilansna pasiva	253.233.356	

U tabeli ispod se nalaze posebno izdvojena **regulatorna prilagođavanja** i **odbitne stavke od kapitala Banke** po vrsti i iznosu:

Osnovni akcijijski kapital	
Regulatorna prilagođavanja osnovnog akcijijskog kapitala	-24.073
(-) Dodatna prilagođavanja vrednosti	-24.073
Odbitne stavke od osnovnog akcijijskog kapitala	-324.632
(-) Nerealizovani gubici	-77.334
(-) Ostala nematerijalna ulaganja umanjena za povezane odložene poreske obaveze	-247.298
Dodatni osnovni kapital	
Odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala	-
Dopunski kapital	
Odbitne stavke od dopunskog kapitala	-

U skladu sa tačkom 21. Stav 1. Odluke o adekvatnosti kapitala („Službeni glasnik RS“, br. 103/2016) Banka od osnovnog akcijijskog kapitala ne odbija 1) iznos odloženih poreskih sredstava koja zavise od buduće profitabilnosti i proističu iz privremenih razlika u iznosu koji je manji ili jednak od 10% osnovnog akcijijskog kapitala banke iz stava 2. ove tačke i 2) iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijijskog kapitala lica u kojima ima značajno ulaganje u iznosu koji je manji ili jednak od 10% osnovnog akcijijskog kapitala iz stava 2. ove tačke, a koja su u zbiru manji od iznosa limita iz stava 3. ove tačke. Banka ima značajno ulaganje u kapital S-Leasing d.o.o. Beograd (lice u finansijskom sektoru) u iznosu od RSD 93,6 mln, međutim iznos ne prelazi limit od 10% osnovnog akcijijskog kapitala Banke izračunatog u skladu s tačkom 21. stav 2 Odluke o adekvatnosti kapitala banke i u skladu sa tim ne predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke.

U tabeli ispod se nalaze limiti za primenu izuzetaka kod odbitnih stavki od osnovnog akcijijskog kapitala Banke:

LIMITI ZA PRIMENU IZUZETAKA KOD ODBITNIH STAVKI OD OSNOVNOG AKCIJSKOG KAPITALA BANKE	
Limit do kojeg se ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje ne odbijaju od kapitala	1.943.341
Limit od 10% osnovnog akcijijskog kapitala izračunatog u skladu s tačkom 21. stav 2 Odluke o adekvatnosti kapitala banke	1.943.341
Limit od 17,65% osnovnog akcijijskog kapitala izračunatog u skladu s tačkom 21. stav 3 Odluke o adekvatnosti kapitala banke	3.414.409
Podoban kapital iz tačke 13. stav 8. Odluke o adekvatnosti kapitala banke	20.005.981

Pokazatelj leveridža Banke, koji predstavlja odnos osnovnog kapitala, koji se dobija kao zbir osnovnog akcijijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke, i iznosa izloženosti za potrebe obračuna pokazatelja leveridža, iznosio je 9,83% na 31.12.2017. godine.

4.2. ADEKVATNOST KAPITALA

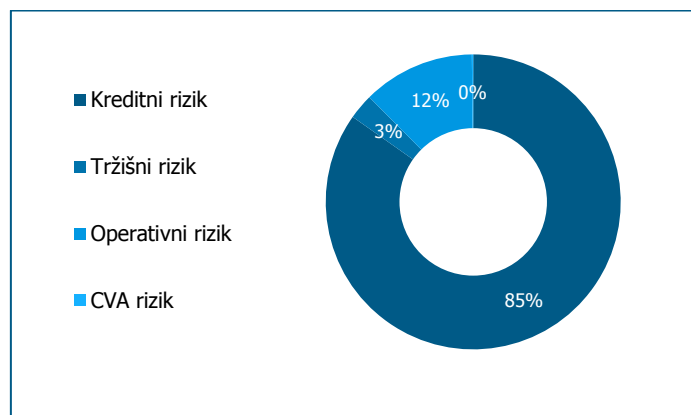
U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, ukupan iznos kapitalnih zahteva se izračunava i stavlja u odnos sa regulatornim kapitalom. Regulatorni kapital mora biti raspoloživ najmanje u iznosu zbira minimalnih kapitalnih zahteva.

Na osnovu poslovnih aktivnosti Banke, u skladu sa Stubom 1 Bazela 3, **obračunavaju se kapitalni zahtevi za:**

- **kreditni rizik** - izračunava se množenjem ukupne aktive ponderisane kreditnim rizikom sa 8%; Banka izračunava aktivu ponderisanu kreditnim rizikom primenom standardizovanog pristupa za sve klase izloženosti;
- **tržišne rizike:**
 - cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti - zbir kapitalnih zahteva za specifični i opšti cenovni rizik po osnovu ovih hartija. Kapitalni zahtev za *opšti cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti* izračunava se primenom metoda dospeća. Na dan 31. decembra 2017. godine, Banka je pored opšteg cenovnog rizika bila izložena i specifičnom cenovnom riziku po osnovu dužničkih hartija od vrednosti;

- deviznog rizika - množenjem zbira ukupne otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu sa 8%, ukoliko je veća od 2% kapitala; i
- **operativni rizik** - Banka primenjuje pristup osnovnog indikatora (engl. *Basic Indicator Approach* – BIA).

Prikaz udela kapitalnih zahteva Banke, obračunatih u skladu sa Stubom 1 Bazela III, prema vrsti rizika na 31. decembra 2017. godine je prikazan na grafikonu u nastavku:

Grafikon 4: Kapitalni zahtevi prema vrsti rizika

U skladu sa Odlukom o objavljanju podataka i informacija Banke, u nastavku su dati obrasci:

- PI-AKB (PRILOG 4) - pregled obračunatih kapitalnih zahteva na datum 31. decembar 2017. godine;
- PI-GR (Prilog 5) – Pregled geografske raspodele izloženosti značajnih za izračunavanje kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala;
- PI-KZS (Prilog 6) – Podaci o iznosu kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala Banke.

PRILOG 4 - Obrazac PI-AKB

Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala Banke

(u hiljadama dinara)

Redni br.	Naziv	Iznos
		1
I	KAPITAL	20.005.981
1.	UKUPAN OSNOVNI AKCIJSKI KAPITAL	19.433.406
2.	UKUPAN DODATNI OSNOVNI KAPITAL	0
3.	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	572.575
II	KAPITALNI ZAHTEVI	8.824.791
1.	KAPITALNI ZAHTEV ZA KREDITNI RIZIK, RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE, RIZIK SMANJENJA VREDNOSTI KUPljenih POTRAŽVANJA I RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU SLOBODNIH ISPORUKA	7.481.334
1.1.	Standardizovani pristup (SP)	93.516.671
1.1.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	0
1.1.2.	Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	1.935.354
1.1.3.	Izloženosti prema javnim administrativnim telima	1.400.840
1.1.4.	Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	-
1.1.5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-
1.1.6.	Izloženosti prema bankama	1.468.669
1.1.7.	Izloženosti prema privrednim društvima	48.071.288
1.1.8.	Izloženosti prema fizičkim licima	27.101.504
1.1.9.	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	10.934.737
1.1.10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	1.012.048
1.1.11.	Visokorizične izloženosti	-
1.1.12.	Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	-
1.1.13.	Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-
1.1.14.	Izloženosti prema bankama i privrednim društvima sa kratkoročnim kreditnim rejtingom	-
1.1.15.	Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	-
1.1.16.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	303.750
1.1.17.	Ostale izloženosti	1.288.481
1.2.	Pristup zasnovan na internom rejtingu (IRB)	-
1.2.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-
1.2.2.	Izloženosti prema bankama	-
1.2.3.	Izloženosti prema privrednim društvima	-
1.2.4.	Izloženosti prema fizičkim licima	-
1.2.4.1.	od čega: Izloženosti prema fizičkim licima obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	-
1.2.4.2.	od čega: Kvalifikovane revolving izloženosti prema fizičkim licima	-
1.2.4.3.	od čega: Izloženosti prema malim i srednjim preduzećima koje su razvrstane u ovu klasu izloženosti	-
1.2.5.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-
1.2.5.1.	Primenjeni pristup:	-
1.2.5.1.1.	Pristup jednostavnih pondera rizika	-
1.2.5.1.2.	PD/LGD pristupa	-
1.2.5.1.3.	Pristup internih modela	-
1.2.5.2.	Vrste izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-
1.2.5.2.1.	Vlasnička ulaganja kojima se trguje na berzi	-
1.2.5.2.2.	Vlasnička ulaganja kojima se ne trguje na berzi ali su u dovoljno diversifikovanim portfolijima	-
1.2.5.2.3.	Ostala vlasnička ulaganja	-
1.2.5.2.4.	Vlasnička ulaganja na koje banka primenjuje standardizovani pristup kreditnom riziku	-
1.2.6.	Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-
1.2.7.	Izloženosti po osnovu ostale imovine	-
2	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU NEIZMIRENIH TRANSAKCIJA	-
3	KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	245.671
3.1.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunat primenom standardizovanih pristupa	245.671
3.1.1.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti od čega kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu sekjuritizovanih pozicija	177.449
3.1.2.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	0
3.1.3.	Dodatni kapitalni zahtev za velike izloženosti iz knjige trgovanja	0
3.1.4.	Kapitalni zahtev za devizni rizik	68.222
3.1.5.	Kapitalni zahtev za robni rizik	0
3.2.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunati primenom pristupa internih modela	-
4	KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	1.084.684
4.1.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	1.084.684
4.2.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom standardizovanog/alternativnog standardizovanog pristupa	0
4.3.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom naprednog pristupa	0
5	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK PRILAGODAVANJA KREDITNE IZLOŽENOSTI	13.102
III	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG AKCIJSKOG KAPITALA (%)	17,62
IV	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG KAPITALA (%)	17,62
V	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA (%)	18,14

PRILOG 5 - Obrazac PI-GR

(u hiljadama dinara)

Редни бр.		Opšte kreditne izloženosti		Izloženosti iz knjige trgovanja		Izloženosti po osnovu sekjuritizacije		Kapitalni zahtevi				Ponderi kapitalnih zahteva	Stopa kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala
		Iznos izloženosti prema standardizovanom pristupu	Iznos izloženosti prema IRB pristupu	Zbir dugih i kratkih pozicija iz knjige trgovanja	Iznos izloženosti iz knjige trgovanja prema internom modelu	Iznos izloženosti prema standardizovanom pristupu	Iznos izloženosti prema IRB pristupu	Od čega: Opšte kreditne izloženosti	Od čega: Izloženosti iz knjige trgovanja	Od čega: Izloženosti po osnovu sekjuritizacije	Ukupno		
1.	Raščlanјavanje po државama												
1.1.	Srbija	88.711.805		11.901.808				7.096.944	21.758		7.118.703	100,0%	0,0%
2.	Укупно	88.711.805	0	11.901.808	0	0	0	7.096.944	21.758	0	7.118.703	100,0%	

U skladu sa Metodologijom za utvrđivanje geografskog položaja relevantnih izloženosti, izloženosti iz knjige trgovanja ili izloženosti banke u inostranstvu koje predstavljaju manje od 2% ukupnog iznosa njenih opštih kreditnih izloženosti, izloženosti iz knjige trgovanja i izloženosti po osnovu sekjuritizacije, Banka može rasporediti u izloženosti u Republici Srbiji, pri čemu izloženosti u drugim државama, treba da budu jasno utvrđene u napomeni ili belešci uz tabelu koja se objavlјuje.

Banka objavlјuje da ima izloženosti u drugim државama, ali da one ne prelaze prag od 2% definisan prethodno pomenutom metodologijom.

PRILOG 6 - Obrazac PI-KZS

(u hiljadama dinara)

1.	Укупна ризична актива	110.309.893
2.	Специфична стопа контрацикличног заштитног слоја капитала	0%
3.	Захтев за контрациклични заштитни слој капитала банке	0

5. VRSTE RIZIKA

5.1. KREDITNI RIZIK

5.1.1. UPRAVLJANJE, KONTROLA I IZVEŠTAVANJE

Kreditni rizik je rizik da će Banka pretrpeti gubitak zbog toga što njeni komitenti ili ugovorne strane neće moći u potpunosti ili delimično da izmire svoje dospele obaveze prema Banci u ugovorenim rokovima.

Poslovna politika Banke predviđa efikasno i robusno upravljanje kreditnim rizikom, kao najznačajnijim rizikom u bankarskom poslovanju, sa namerom minimiziranja materijalizacije. Banka svojim internim aktima, politikama i procedurama koje se odnose na upravljanje rizicima obezbeđuje adekvatan sistem upravljanja kreditnim rizikom kojim se isti svodi na prihvatljiv nivo.

Kreditni rizik Banke je uslovljen kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom blagovremenošću prilikom izvršavanja obaveza prema Banci kao i kvalitetom instrumenata obezbeđivanja potraživanja.

Banka kontroliše i upravlja kreditnim rizikom prevashodno uspostavljanjem rigoroznih procesa za utvrđivanje minimalne kreditne sposobnosti dužnika prilikom odobrenja plasmana i zahtevanog nivoa kolaterala kao i za redovno praćenje iste za sve vreme trajanja ugovornog odnosa, definisanjem različitih nivoa odlučivanja prilikom odobrenja plasmana (koji odražavaju znanje i iskustvo zaposlenih), uspostavljanjem limita kojima se definiše nivo rizika koji je Banka voljna da prihvati na nivou pojedinačnih komitenata, geografskih područja i industrija kao i kroz praćenje tih limita i putem praćenja ranih znakova upozorenja (eng. *Early Warning Signal* – EWS), koji predstavljaju indikatore povećanog kreditnog rizika klijenta.

Dodatno, Banka je implementirala tehnička rešenja za obračun ispravke vrednosti za klijente na grupnoj osnovi i za dodeljivanje adekvatne klasifikacije na klijentu, koja se primenjuje u obračunu posebne rezerve za procenjene gubitke, u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki (Službeni glasnik Republike Srbije, broj 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016, 91/2016, 101/2017 i 114/2017). Uveden je program za praćenje prelaska klijenata u status neizmirenja obaveza (eng. *default*) i implementiran scoring model za fizička lica i preduzetnike i mala preduzeća u rejting sistem. Fokus Banke je na povećanju automatizacije procesa radi efikasnijeg procesa odlučivanja i kontrole rizika.

Najznačajniji **izveštaji o kreditnom riziku** sadrže informacije o razvoju volumena u svakom poslovnom segmentu, kvalitetu portfolija klasifikovanog po ocenama rizika i kretanjima različitih racija tj. indikatora rizika, nivo primljenih sredstava obezbeđenja, vrednosti rezervisanja za kreditne gubitke, kao i detaljne informacije o klijentima koji su izloženi riziku nastupanja statusa neizmirenja obaveza ili koji već jesu u statusu neizmirenja obaveza. Izveštaji služe kao osnova za ažuriranje kreditne politike poslovnih segmenata i njihovih poslovnih strategija i strategije upravljanja rizicima.

5.1.2. DEFINICIJA POTRAŽIVANJA U DOCNJI I OBEZVREĐENIH POTRAŽIVANJA ZA RAČUNOVODSTVENE POTREBE

Banka potraživanjem u docnji, smatra bilo koje potraživanje od dužnika po osnovu glavnice, kamate ili naknade koje nije isplaćeno na dan dospeća, a predstavlja materijalno značajnu obavezu u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.

Obezvređenje, odnosno objektivni dokazi obezvređenja predstavljaju rezultat jednog ili više događaja, koji se desio nakon početnog priznavanja sredstva i koji ima uticaj na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih.

U osnovi, ukoliko klijent ne izvršava obaveze u skladu s definicijom u Politici o utvrđivanju i priznavanju statusa neizvršenja obaveza, pokreće se proces obezvređenja. U zavisnosti od ishoda analize eskontovanih novčanih tokova finansijsko sredstvo klijenta koji ne izvršava obaveze smatra se obezvređenim ili neobezvređenim.

Banka kontinuirano, korišćenjem velikog broja instrumenata za upravljanje rizikom, procenjuje sposobnost klijenata da izmire svoje obaveze.

Definicija statusa neizmirenja obaveza u Banci prati regulatorne zahteve i zahteve Erste Grupe, prevodeći ih u pet grupa događaja statusa neizmirenja obaveza:

- Default događaj E1 – Mala verovatnoća za izmirenje obaveza u potpunosti usled pada kreditnog kvaliteta dužnika
- Default događaj E2 - Docnja duža od 90 dana po materijalno značajnom iznosu duga
- Default događaj E3 – Modifikacije prvobitno ugovorenih uslova otplate usled procene pogoršanja ekonomske situacije klijenta
- Default događaj E4 - Kreditni gubitak
- Default događaj E5 - Stečaj

Banka je uspostavila sistemski proces kako bi obezbedila prepoznavanje i priznavanje statusa neizmirenja obaveza na nivou klijenta. To znači da u slučaju da do statusa neizmirenja obaveza klijenta dođe po bilo kojoj njegovoj izloženosti kreditnom riziku pojedinačnog plasmana, ukupna bilansna ili vanbilansna izloženost koju Banka ima prema tom klijentu, uključujući i proizvode koji se ne odnose na kreditiranje klijenata se klasifikuje u status neizmirenja obaveza. Prethodno navedeno je primenljivo na sve klijente iz segmenta poslova sa stanovništvom, kao i na klijente iz drugih poslovnih segmenata.

U slučaju preuzetih kreditnih obaveza koje predstavljaju deo vanbilansne aktive Banke, izloženost u statusu neizmirenja obaveza predstavlja nominalni iznos obaveze koji, ukoliko dođe do povlačenja sredstava, odnosno korišćenja, vodi izloženosti riziku po osnovu neizmirenja obaveza bez realizacije sredstava obezbeđenja (kolateralna).

U slučaju datih finansijskih garancija, izloženost u statusu neizmirenja obaveza predstavlja ukupan nominalni iznos po osnovu kog postoji rizik koji može nastati u slučaju da dođe do nastupanja statusa neizmirenja obaveza delimične ili ukupne garantovane izloženosti.

Default događaji mogu biti aktivirani ili na nivou izloženosti pojedinačnog plasmana ili na nivou klijenta, ali opšte pravilo koje važi u svim slučajevima, nalaže da se klijentu dodeli status neizmirenja obaveza po svim pojedinačnim izloženostima, odnosno da mu se dodeli interni rejting „R“, nezavisno od toga da li se default događaj aktivirao na nivou pojedinačne izloženosti ili na nivou klijenta.

Svi klijenti Banke nalaze se u statusu neizmirenja obaveza i stoga im je dodeljen odgovarajući interni rejting (R1 - R5) ukoliko je došlo do realizacije barem jednog od default događaja E1 - E5.

Ukoliko, po proceni Banke, kriterijumi koji su preduslov za dodeljivanje događaja koji vode u status neizmirenja obaveza više nisu primenljivi i klijent je u mogućnosti da nastavi sa otplatom duga u skladu sa definisanim odredbama ugovora, Banka će promeniti rejting klijenta s obzirom na to da se radi o klijentu koji više nije u statusu neizmirenja obaveza.

Minimalni opšti zahtevi, koji moraju biti ispunjeni pre izlaska iz statusa neizmirenja obaveza i promene rejtinga „R“, su sledeći:

- kod klijenta nijedan od default događaja E1 - E5 više nije važeći i ne očekuju se dodatni gubici po njegovim pojedinačnim kreditnim izloženostima i
- period monitoringa je uspešno završen.

Svaki default događaj ima precizno definisano minimalno vreme trajanja, a izlazak iz statusa neizmirenja obaveza je prihvatljiv tek nakon uspešnog završetka perioda monitoringa do kog automatski dolazi nakon isteka/prestanka važenja default događaja E1 - E5 kod klijenata koji imaju bilo kakvu vrstu kreditne obaveze i koji traje 3 meseca nakon toga. Konkretno, kako bi se period

monitoringa uspešno završio, za vreme njegovog trajanja nije dozvoljeno da nastupi ili bude na snazi bilo koji kriterijum koji može pokrenuti ili je pokrenuo neki od prethodno definisanih default događaja E1 - E5.

Otpis potraživanja - Banka u skladu sa Pravilnikom o otpisu potraživanja i prenosu potraživanja iz bilansne u vanbilansnu evidenciju, vrši otpis nenaplativih potraživanja nakon što se iscrpe sve mogućnosti za naplatu. Pored toga, otpis se može razmatrati i u situaciji kada dalji sudski postupak nije ekonomski opravdan zbog viših troškova u odnosu na naplatu, kada dalji postupak bilo koje vrste nije delotvoran. Otpis potraživanja vrši se samo za nenadoknadive plasmane koji su obezvređeni. Za potraživanja u sudskom sporu ili stečaju koja su u potpunosti obezvređena (za koja je izvršena ispravka vrednosti 100%), a za koja se oceni da sudski proces ili stečaj predugo traju i samim tim predstavljaju opterećenje bilansnih evidencija Banke, donosi se odluka o prenosu potraživanja sa bilansne na vanbilansnu evidenciju pri čemu se ne vrši oprost duga, odnosno u ovom slučaju Banke se ne odriče ugovornih i zakonskih prava po osnovu tog potraživanja. Banka u skladu sa Odlukom Narodne Banke Srbije o računovodstvenom otpisu bilansne aktive banke (Službeni glasnik RS, br. 77/2017) od 10. avgusta 2017. godine, vrši računovodstveni otpis problematičnih potraživanja u slučaju kada je obračunati iznos obezvređenja tog potraživanja koji je banka evidentirala u korist ispravke vrednosti 100% njegove bruto knjigovodstvene vrednosti.

5.1.3. ISPRAVKA VREDNOSTI BILANSNE AKTIVE I REZERVISANJA ZA GUBITKE PO VANBILANSNIM STAVKAMA

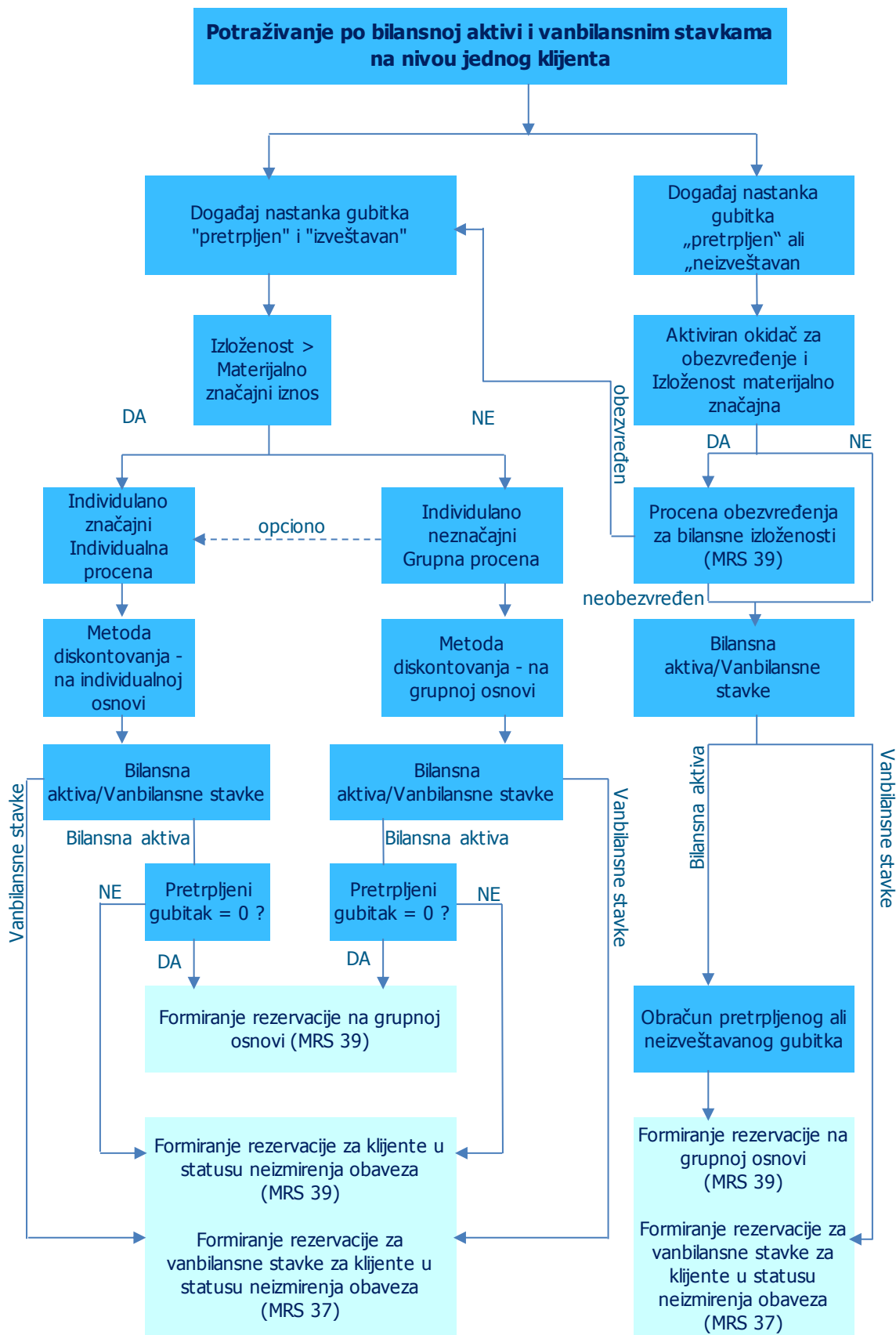
Banka vrši procenu obezvređenja, odnosno obračun ispravke vrednosti potraživanja priznatih u bilansu stanja i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (u daljem tekstu: MRS)/Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI).

Obračun ispravke vrednosti Banke uključuje Posebna rezervisanja (pojedinačno ili na osnovu pravila) i Opšta rezervisanja (na grupnoj osnovi).

Posebna rezervisanja se formiraju na izloženostima klijenata u statusu neizmirenja obaveza, odnosno obezvređenim izloženostima. Izloženost se smatra obezvređenom kada je verovatno da Banka neće moći da naplati sve ugovorene iznose odnosno kada je klijent u statusu neizmirenja obaveza. Preciznije, Banka kroz analizu obezvređenja utvrđuje da li postoji objektivni dokaz umanjenja vrednosti svih potraživanja od klijenta.

Opšta rezervisanja (na grupnoj osnovi) se primenjuju za potraživanja kod kojih ne postoji objektivni dokaz o obezvređenju i formira se kako bi se pokrili pretrpljeni ali neizveštavani gubici (engl. *incurred but not detected losses*), odnosno u situaciji kada pravo obezvređenje nije još uvek nastalo. Za ova potraživanja se obračunava ispravka vrednosti iako nema dokaza o obezvređenju, obzirom da iskustvo ukazuje na to da će neki od njih vremenom ući u status neizmirenja obaveza. Ispravka vrednosti na grupnoj osnovi se formira i za plasmane koji su bili predmet individualne procene ali kod kojih nije prepoznato obezvređenje.

Prikazani proces formiranja ispravka vrednosti se primenjuje u Banci:

Dijagram 10: Proces formiranja ispravka vrednosti

Jula 2014. IASB je izdao MSFI 9 Finansijski instrumenti, standard koji je zamenio MRS 39 od 1. januara 2018. godine. MSFI 9 obrađuje tri glavna područja računovodstva finansijskih instrumenata: klasifikacija i merenje, novi model za umanjenje vrednosti i računovodstvo zaštite. Banka je uspostavila tim za implementaciju sa članovima iz timova rizika, finansija i operacija radi pripreme i sprovođenja MSFI 9 („Projekat“).

Obračun posebnog rezervisanja

Za svaku obezvređenu izloženost iznad praga materijalnosti obračunava se ispravka vrednosti primenom metoda diskontovanja novčanih tokova.

Metodom diskontovanja novčanih tokova, očekivani novčani tokovi iz poslovanja klijenta i po osnovu realizacije kolaterala se procenjuju od strane nadležnog zaposlenog iz Direkcije za restrukturiranje i naplatu plasmana (eng. *Workout manager*) i Odeljenja za naplatu potraživanja od fizičkih i pravnih lica (eng. *Corporate and Retail Claim Collection Unit*). Ispravka vrednosti je razlika između knjigovodstvene vrednosti obezvređenog plasmana i sadašnje vrednosti očekivanih novčanih tokova, diskontovanih primenom efektivne kamatne stope za taj plasman.

Za obezvređene izloženosti koje se ne smatraju pojedinačno značajnim, obračun se sprovodi automatski na osnovu pravila. Klijenti koji pripadaju ovom pod-portfoliju se klasifikuju prema kriterijumu redovnosti prilikom izmirivanja obaveza.

Obračun opšteg rezervisanja

Potraživanja koja ne pokazuju objektivni dokaz o obezvređenju se razvrstavaju u grupe na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika i njihove odgovarajuće grupne ispravke vrednosti se obračunavaju u zavisnosti od karakteristika grupe i nivoa kreditnog rizika.

Formiranje opšte ispravke vrednosti na grupnoj osnovi počiva na Bazel III obračunu očekivanog gubitka za kreditni rizik (engl. *expected loss*) što predstavlja kvantifikaciju očekivanog gubitka u periodu od godinu dana, pomnoženog sa periodom prepoznavanja gubitka (engl. *loss identification period*).

Očekivani gubitak je prosečni iznos kreditnog gubitka za period od godinu dana koji Banka očekuje da će pretrpeti na nivou pojedinačnog potraživanja. Očekivani gubitak meri očekivani prosečni gubitak na nivou portfolija tokom odgovarajućeg vremenskog perioda i u skladu sa standardima Bazel III, obračunava se kao proizvod sledeća tri parametra kreditnog rizika:

- Verovatnoća neizmirenja obaveza (eng. Probability of Default - PD),
- Izloženost Banke u vreme neizmirenja obaveza dužnika (eng. Exposure at Default -EaD), i
- Gubitak usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza (eng. Loss Given Default - LGD).

Banka proverava metodologiju i pretpostavke koje se koriste za procenu budućih novčanih tokova s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka kroz Back-testing analizu koja se sprovodi jednom godišnje.

Oslobađanje rezervisanja

Oslobađanje posebnog rezervisanja (obračunatog na pojedinačnoj ili grupnoj osnovi) nastaje u slučaju:

- naplate indirektno otpisanih plasmana;
- naplate posle procesa reprogramiranja ili restrukturiranja;
- prinudne naplate;
- rasta materijalne vrednosti kolaterala;
- poboljšanja ekonomske situacije dužnika, nakon pokazivanja znaka oporavka, a time i ukidanja statusa neizmirenja obaveza;
- naplate plasmana u sklopu portfolia za koji je obračunato posebno rezervisanje na grupnoj osnovi, takođe nakon procesa reprogramiranja ili restrukturiranja.

Oslobađanje posebnog rezervisanja podležno je odobrenju od strane određenog nivoa nadležnosti. Odluku o oslobađanju posebnog rezervisanja donosi odgovorni nosilac nadležnosti.

Slučajevi konačnog smanjenja potraživanja (tj. naplate u gotovini ili prihod od likvidacije kolaterala) ne zahtevaju dodatno odobrenje, već se dokumentuju od strane relevantnih organizacionih jedinica u Banci.

Oslobađanje opšteg rezervisanja nastaje u slučaju:

- poboljšanja ekonomske situacije dužnika iz portfolija;
- rasta materijalne vrednosti kolaterala;
- smanjenja ukupnog kreditnog portfolija;
- smanjenja vrednosti LIP.

5.1.4. TEHNIKE UBLAŽAVANJA KREDITNOG RIZIKA

Upravljanje i kontrola

Prilikom procesa odobravanja plasmana, Banka naplatu očekuje prevashodno iz budućih novčanih tokova dužnika. Kao dopunu ovom vidu naplate i kako bi se smanjio gubitak usled potencijalnog nastupanja statusa neizmirenja obaveza dužnika, Banka uzima različite instrumente obezbeđenja (kolaterale) kao zaštitu. Banka uzima što je moguće više kolaterala, pri čemu se prednost daje kolateralima koji se mogu brzo i jednostavno realizovati. Mogućnost uzimanja kolaterala zavisi od trenutne tržišne situacije i poslovne konkurencije. Efikasnost tehnika ublažavanja kreditnog rizika se meri i kontroliše praćenjem vremena potrebnog za realizaciju kolaterala i odstupanja realizovanih vrednosti kolaterala od očekivanih.

U okviru Službe upravljanja strateškim rizicima je Odeljenje za upravljanje kolateralima, koje je zaduženo za kompletan proces upravljanja kolateralima – od preliminarne analize do završetka njegove realizacije. Proces je podeljen u 3 faze:

Dijagram 11: Proces upravljanja kolateralima

Faza analize kolaterala predstavlja početnu fazu procesa upravljanja kolateralima. Ona počinje identifikacijom i analizom potencijalnog kolaterala i prikupljanjem neophodnih informacija i dokumentacije, a završava se evidencijom kolaterala u sistemu za evidenciju kolaterala.

Faza monitoringa kolaterala se odnosi na praćenje uspostavljenosti i vrednosti kolaterala. Jedna od njenih glavnih funkcija je evidencija, praćenje, ažuriranje i kontrola podataka o kolateralima u sistemu za evidenciju kolaterala.

Faza realizacije kolaterala predstavlja poslednju fazu procesa, kada dolazi do realizacije kolaterala (npr. njegove prodaje u cilju zatvaranja plasmana) i zatvaranja kolaterala u sistemu za evidenciju kolaterala. Ona takođe obuhvata i fazu prikupljanja podataka za izračun prosečnih stopa realizacije i naplate iz kolaterala (eng. *Collateral Recovery Ratio*).

Svaka faza je regulisana Procedurom upravljanja kolateralima kojom se definišu i zadaci i odgovornosti organizacionih delova koji učestvuju u procesu.

Pored procesa, Odeljenje za upravljanje kolateralima je zaduženo i za proces izbora, praćenja i uklanjanja procenitelja sa liste procenitelja prihvatljivih za Banku, odnosno za definisanje minimuma sadržine izveštaja o procenama, kao i kontrolu primene adekvatnih metodologija prilikom procenjivanja vrednosti kolaterala, sve u cilju što preciznijeg određivanja vrednosti kolaterala. Pravila vezana za standarde i metodologiju procenjivanja su obuhvaćena Politikom upravljanja kolateralima.

Od prvog kvartala 2016. godine, Odeljenje za upravljanje kolateralima je zaduženo i za pružanje podrške u oblasti projektog finansiranja u delu izrade Nultog izveštaja (Zero report), Rejtinga lokacija

(Location rating), Tehničkog rejtinga objekta (Technical objekt rating), finansijsko-tehničkog nadzora (Lenders supervision) i provere verodostojnosti procena (Plausibility check).

Provera vrednosti kolaterala se radi periodično u zavisnosti od načina provere i vrste kolaterala. Način provere vrednosti kolaterala se može razdvojiti na utvrđivanje vrednosti od strane eksternih procenitelja ili državnih organa ovlašćenih za utvrđivanje vrednosti (reprocena, Poresko rešenje) i na interno praćenje vrednosti kolaterala od strane zaposlenih u Odeljenju za upravljanje kolateralima (monitoring). Dinamika provere vrednosti kolaterala se definiše u zavisnosti od vrste kolaterala, a u skladu sa lokalnom i internom regulativom.

U sklopu procesa izračunavanja kapitalnog zahteva za kreditni rizik, Služba upravljanja strateškim rizicima, nakon kontrole ispunjenosti primenljivih zakonskih propisa definisanih Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, određuje da li će se određeni kolateral prihvatiti kao instrument ublažavanja kreditnog rizika. Stavke kolaterala prihvatljive kao instrument ublažavanja kreditnog rizika su detaljno objašnjene u posebnoj internoj proceduri Banke kojom se definišu primenljivi instrumenti ublažavanja kreditnog rizika kao i uslovi za priznavanje instrumenta ublažavanja kreditnog rizika.

Osnovne vrste instrumenata materijalne kreditne zaštite

Banka prevashodno primenjuje gotovinu i gotovinske ekvivalente deponovane kod Banke kao instrumente materijalne kreditne zaštite.

Banka trenutno ne primenjuje bilansno i vanbilansno netiranje kao tehnike ublažavanja kreditnog rizika.

Osnovne vrste pružalaca kreditne zaštite po osnovu garancija i kreditnih derivata

Garancije koje se primenjuju kao nematerijalna kreditna zaštita su pružene od strane:

- država – sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine za ublažavanje kreditnim rizikom ponderisane aktive korišćena je garancija pružena od strane Republike Srbije. Primenjen je preferencijalni ponder kreditnog rizika 0% u skladu sa odredbama Odluke o adekvatnosti kapitala koju propisuje NBS;
- komercijalnih banaka dovoljnog kreditnog kvaliteta – izloženostima obezbeđenim garancijom banke

Banka u svom portfoliju prihvaćenih sredstava obezbeđenja nema kreditne derivate te se ne koriste kao instrumenti kreditne zaštite.

Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti

Hipoteka na stambenoj nepokretnosti u kojoj vlasnik stanuje ili ju tu nepokretnost dao u zakup (ili namerava da u njoj stanuje ili da je da u zakup) i hipoteka na poslovnoj nepokretnosti se priznaju kao instrumenti zaštite kada se ispune svi zahtevi definisani Odlukom o adekvatnosti kapitala banke. Ispunjenost propisanih zahteva predstavlja preduslov za klasifikaciju date izloženosti u posebnu klasu izloženosti, Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti, kojoj se dodeljuje povoljniji ponder kreditnog rizika, umesto priznavanja efekata tehnike ublažavanja kreditnog rizika.

Hipoteke nad ostalim vrstama nepokretnosti Banka priznaje za interne svrhe, premda ih ne koristi za ublažavanje kreditnog rizika u regulatorne svrhe (adekvatnost kapitala).

Ostale vrste instrumenata materijalne kreditne zaštite

Pored gore navedenih, Banka primenjuje i sledeće instrumente materijalne kreditne zaštite, ali njih ne uzima u obzir prilikom obračuna rizikom ponderisane aktive:

- zalogu na pokretnoj imovini;
- zalogu na potraživanjima;
- zalogu na akcijama i obveznicama;
- druge vrste definisane u Katalogu kolaterala Banke.

5.1.5. KVANTITATIVNA OBJAVLJIVANJA

Pregled strukture bruto izloženosti Banke kreditnom riziku na dan 31. decembra 2017. godine po klasama izloženosti dat je u tabeli ispod:

RSD '000

Klasa izloženosti	Ukupna bruto izloženost	Bilansna izloženost	Vanbilansne stavke*	Vanbilansne stavke po kojima ne može doći do plaćanja	Finansijski derivati	Reverzne repo transakcije
Država i centralne banke	40.331.604	39.614.492	0	709.960	7.152	0
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	2.107.948	1.864.127	243.822	0	0	0
Javna administrativna tela	1.617.022	634.424	885.865	96.733	0	0
Međunarodne razvojne banke	1.019.340	60.540	0	958.800	0	0
Banke	10.644.983	2.292.212	1.444.224	6.814.084	94.464	0
Privredna društva	67.342.291	40.599.646	19.876.322	6.752.900	113.422	0
Fizička lica	43.005.206	34.242.403	6.505.670	2.257.133	0	0
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	27.851.684	26.933.016	918.668	0	0	0
Dospela nenaplaćena potraživanja	7.563.717	3.434.607	68.178	4.060.931	0	0
Ulaganja u otvorene investicione fondove	0	0	0	0	0	0
Ulaganja u kapital	163.409	163.409	0	0	0	0
Ostale izloženosti	178.561.006	5.028.969	233.061	173.298.975	0	0
Ukupno	380.208.211	154.867.846	30.175.811	194.949.517	215.037	0

* Bez vanbilansnih stavki po kojima ne može doći do plaćanja

Tabela 2: Struktura ukupne izloženosti po klasama izloženosti

Prosečna bruto izloženost Banke kreditnom riziku tokom 2017. godine data je u pregledu ispod:

RSD '000

Klasa izloženosti	Izloženost*		Prosečna** izloženost	Prosečna izloženost (% ukupnog)
	31.12.2017	31.12.2016		
Država i centralne banke	39.621.644	33.215.276	36.099.568	21,6
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	2.107.948	2.635.242	2.368.321	1,4
Javna administrativna tela	1.520.289	12.480	705.030	0,4
Međunarodne razvojne banke	60.540	60.393	60.525	0,0
Banke	3.830.899	2.246.507	2.990.926	1,8
Privredna društva	60.589.391	67.902.156	55.159.560	33,0
Fizička lica	40.748.073	24.703.915	35.112.903	21,0
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	27.851.684	14.920.119	24.506.604	14,7
Dospela nenaplaćena potraživanja	3.502.786	5.104.038	4.514.568	2,7
Ulaganja u kapital	163.409	0	158.511	0,1
Ostale izloženosti	5.262.030	5.245.608	5.334.891	3,2
Ukupno	185.258.694	156.045.734	167.011.407	100,0

* Bez vanbilansnih stavki po kojima ne može doći do plaćanja

**Godišnji prosek izveden iz podataka po kvartalima.

Tabela 3: Prosečna izloženost kreditnom riziku

- Sledeća tabela predstavlja sveobuhvatni prikaz bruto izloženosti kreditnom riziku prema materijalno značajnim geografskim oblastima.

		<i>RSD '000</i>	
Geografska oblast	Klasa izloženosti	Izloženost	Izloženost*
Srbija	Država i centralne banke	40.331.604	39.621.644
	Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	2.107.948	2.107.948
	Javna administrativna tela	1.617.022	1.520.289
	Banke	3.351.523	1.139.003
	Privredna društva	67.176.562	60.423.662
	Fizička lica	42.953.526	40.703.040
	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	27.824.381	27.824.381
	Dospela nenaplaćena potraživanja	7.545.607	3.498.181
	Ulaganja u kapital	149.370	149.370
	Ostale izloženosti	178.392.910	5.093.935
	Ukupno	371.450.452	182.081.452
Austrija	Banke	5.266.629	1.724.124
	Privredna društva	24	24
	Fizička lica	3.750	3.750
	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	4.746	4.746
	Ostale izloženosti	168.086	168.086
	Ukupno	5.443.233	1.900.729
Ostale zemlje	Međunarodne razvojne banke	1.019.340	60.540
	Banke	2.026.832	967.773
	Privredna društva	165.705	165.705
	Fizička lica	47.931	41.283
	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	22.558	22.558
	Dospela nenaplaćena potraživanja	18.110	4.604
	Ulaganja u kapital	14.040	14.040
	Ostale izloženosti	10	10
Ukupno	3.314.525	1.276.513	
Ukupno	380.208.211	185.258.694	

* Bez vanbilansnih stavki po kojima ne može doći do plaćanja

Tabela 4: Bruto izloženost prema materijalno značajnim geografskim oblastima po klasama izloženosti

Tabela ispod daje pregled bruto izloženosti kreditnom riziku prema sektorima³ po klasama izloženosti kao i sveobuhvatni pregled klase izloženosti Dospela nenaplaćena potraživanja.

³ Prema NBS sektorskoj strukturi računa za dostavljanje podataka o stanju i strukturi plasmana, potraživanja i obaveza banaka.

		<i>RSD '000</i>		
Klasa izloženosti	Sektor	Bruto izloženost*	Izloženosti kod kojih je izvršena ispravka vrednosti	Ispravka vrednosti i rezervisanje
Država i centralne banke	Bankarski sektor u zemlji	18.100.786	9.419.404	1.198
	Javni sektor	21.513.706	8.827.127	48.218
	Ukupno	39.614.492	18.246.531	49.416
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	Javni sektor	2.107.948	2.082.330	30.685
	Ukupno	2.107.948	2.082.330	30.685
Javna administrativna tela	Javni sektor	1.520.289	1.519.430	27.894
	Ukupno	1.520.289	1.519.430	27.894
Banke	Bankarski sektor u zemlji	1.139.003	1.131.226	3.715
	Sektor stranih lica	2.597.433	2.595.016	1.053
	Ukupno	3.736.435	3.726.242	4.767
Privredna društva	Bankarski sektor u zemlji	1.181.094	508.481	9.655
	Sektor javnih preduzeća	2.479.995	2.459.595	36.428
	Sektor privrednih društava	56.548.637	56.539.926	659.889
	Sektor preduzetnika	99.932	99.932	2.817
	Sektor stranih lica	165.729	154.533	1.457
	Poljoprivredni proizvođači	0	0	0
	Sektor drugih komitenata	582	582	97
	Ukupno	60.475.969	59.763.049	710.344
Fizička lica	Sektor javnih preduzeća	2.789	2.789	10
	Sektor privrednih društava	9.521.613	9.464.027	173.708
	Sektor preduzetnika	1.094.413	1.093.216	33.433
	Javni sektor	6	0	0
	Sektor stanovništva	30.003.107	29.993.450	720.407
	Sektor stranih lica	52	52	7
	Poljoprivredni proizvođači	126.093	126.092	9.055
	Ukupno	40.748.073	40.679.625	936.621
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepok.	Bankarski sektor u zemlji	19.641	19.641	0
	Sektor privrednih društava	8.813.193	8.813.193	18.992
	Sektor preduzetnika	132.240	132.240	569
	Javni sektor	269.608	269.608	0
	Sektor stanovništva	18.391.673	18.391.673	73.878
	Sektor stranih lica	6.055	6.055	60
	Poljoprivredni proizvođači	120.952	120.952	638
	Ukupno	27.851.684	27.851.684	94.471
Dospela nenaplaćena potraživanja	Bankarski sektor u zemlji	502	0	0
	Sektor javnih preduzeća	6	6	2
	Sektor privrednih društava	1.432.333	1.431.681	1.093.611
	Sektor preduzetnika	25.663	25.663	15.913
	Javni sektor	5	5	4
	Sektor stanovništva	1.376.704	1.376.605	833.220
	Sektor stranih lica	24	24	22
	Ukupno	3.502.786	3.496.647	2.499.351
Ulaganja u kapital	Bankarski sektor u zemlji	102.428	0	0
	Sektor javnih preduzeća	19.535	0	0
	Sektor privrednih društava	27.407	0	0
	Javni sektor	0	0	0
	Sektor stranih lica	14.040	0	0
	Ukupno	163.409	0	0
Ostale izloženosti	Bankarski sektor u zemlji	4.890.798	0	1.009.634
	Sektor privrednih društava	12.073	12.073	12.073
	Sektor stanovništva	37.912	37.912	250
	Sektor stranih lica	168.096	0	0
	Ukupno	5.262.030	202.722	1.024.925
Međunarodne razvojne banke	Sektor stranih lica	60.540	60.540	6
	Ukupno	60.540	60.540	6
Ukupno		185.043.657	157.628.801	5.378.478

* bez vanbilansnih stavki po kojima ne može doći do plaćanja i bez izloženosti iz knjige trgovanja

Tabela 5: Izloženost prema sektoru i klasama izloženosti sa posebnim osvrtom na izloženosti kod kojih su izvršene ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama

Tabela ispod daje pregled iznosa i ispravki vrednosti, obezvređenih i potraživanja u docnji, prikazanih odvojeno prema značajnim geografskim područjima.

Srbija/ Ostale zemlje	Obezvređeno/ neobezvređeno potraživanje	Potraživanje u docnji	Iznos potraživanja	<i>RSD '000</i>
				Ispravka vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama
Srbija	Da	nije u docni	651.286	357.673
	da	u docnji	2.798.947	2.036.336
	ne	nije u docni	95.099.547	1.234.294
	ne	u docnji	10.490.385	309.964
Ostale zemlje	da	u docnji	24	22
	ne	nije u docni	141.894	119
	ne	u docnji	5	1
Austija	ne	nije u docni	1.107.364	437
Ukupno			110.289.451	3.938.845

Tabela 6: Iznosi obezvređenih i potraživanja u docnji i iznosi ispravki vrednosti odvojeno prema značajnim geografskim područjima

Raspodela Bruto izloženosti prema preostaloj ročnosti u odnosu na finalno dospeće plasmana je prikazana ispod.

Klasa izloženosti	<i>RSD '000</i>			Ukupno
	Izloženost			
	<1 godine	1 – 3 godine	>3 godine	
Država i centralne banke	40.331.604	-	-	40.331.604
Teritorijalne autonomije i jedinice lok. samouprave	27.417	103.401	1.977.131	2.107.948
Javna administrativna tela	224.157	556.118	836.747	1.617.022
Međunarodne razvojne banke	1.019.340	-	-	1.019.340
Banke	10.076.156	510.590	58.237	10.644.983
Privredna društva	24.144.946	14.131.756	29.065.589	67.342.291
Fizička lica	8.811.378	9.003.319	25.190.509	43.005.206
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepok.	1.031.805	3.514.534	23.305.345	27.851.684
Dospela nenaplaćena potraživanja	3.864.502	658.814	3.040.402	7.563.717
Ulaganja u kapital	163.409	-	-	163.409
Ostale izloženosti	178.261.214	230.404	69.388	178.561.006
Ukupno	267.955.928	28.708.937	83.543.347	380.208.211

Tabela 7: Bruto izloženost prema preostalom roku dospeća i klasi izloženosti

U tabeli ispod je prikaz promena u ispravkama vrednosti bilansne aktive i rezervisanjima za gubitke po vanbilansnim stavkama, tačnije, obezvređenju.

	<i>(RSD '000)</i>
Obezvređenja na dan 01. januara 2017. godine	7.034.104
Obezvređenja u toku godine	5.026.780
Ukidanje obezvređenja u toku godine	(5.053.255)
Otpis obezvređenja u toku godine	(1.796.776)
Ostala prilagođavanja	(891.511)
Obezvređenje na dan 31.12.2017. godine	4.319.341

Tabela 8: Promene u ispravkama vrednosti

Na dan 31. decembra 2017. godine, obračunata i potrebna rezerva za procenjene gubitke, obračunate u skladu sa zahtevima Odluke o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, po vrstama druge ugovorne strane, iznosila je⁴:

⁴ Izloženost prikazana u tabeli se razlikuje od izloženosti za potrebe obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom usled različitih principa primenjenih prilikom obračuna osnove za klasifikaciju obračunate u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne

RSD '000

Ugovorna strana	Kategorija klasifikacije					Ukupno
	A	B	V	G	D	
Sektor finansije i osiguranja	773.780	1.560.045	14.767	0	516	2.349.108
Javni nefinansijski sektor	2.973.110	5.979	49.322	133.523	17	3.161.951
Sektor privrednih društava	51.115.296	29.459.308	682.329	422.902	1.152.563	82.832.398
Sektor preduzetnika	1.143.236	122.996	44.771	9.072	32.173	1.352.249
Sektor opšte države	3.132.626	16.147	823.768	712	9.478	3.982.731
Stanovništvo	45.913.694	1.923.199	439.885	474.270	1.058.350	49.809.398
Strana lica	2.719.358	65.042	59.449	3	21	2.843.872
Poljoprivrednici	239.352	8.225	11.845	4.423	42.559	306.404
Sektor drugih pravnih lica	217.899	22.852	10.083	185	609.227	860.245
Ukupno	108.228.351	33.183.792	2.136.217	1.045.091	2.904.905	147.498.356
Obračunata posebna rezerva za procenjene gubitke	0	569.446	305.150	303.008	2.902.990	4.080.595
Ispravka vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	1.259.783	393.907	164.146	412.976	2.088.528	4.319.340
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke	0	305.334	193.102	69.423	813.678	1.381.537

Tabela 9: Bruto izloženost prema NBS klasifikaciji

Korišćenje agencija za eksterne kreditne rejtinge i kvantitativna objavljivanja u vezi sa primenom tehnika ublažavanja rizika

Pri dodeli pondera rizika za izloženosti prema bankama, Banka ne koristi eksterne kreditne rejtinge, već koristi opciju pod kojom se stepen kreditnog kvaliteta zasniva na kreditnom kvalitetu domicilne države (tzv.opcija 1). Ovim pristupom se dodeljuje ponder rizika koji je za jednu kategoriju lošiji od pondera rizika države u kojoj je banka osnovana. Poseban ponder rizika od 20% se dodeljuje kratkoročnim izloženostima prema bankama. Izloženosti sa originalnim rokom dospeća koji nije veći od 3 meseca smatraju se kratkoročnim.

Pored gore navedenog, izloženosti prema bankama u nacionalnoj valuti dužnika i sa preostalim rokom dospeća koji nije duži od tri meseca dodeljuje se ponder rizika koji je za jednu kategoriju lošiji od pondera rizika koji bi bio dodeljen izloženosti države u kojoj je banka osnovana u nacionalnoj valuti.

Za klasu izloženosti prema državama i centralnim bankama, Banka koristi kreditne procene država koje su sporazumno odredile agencije za kreditiranje izvoza, potpisnice Sporazuma Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (eng. *Arrangement on Guidelines for Officially Supported Export Credits*, u daljem tekstu OECD).

Tabela ispod daje pregled raspoređivanja OECD kreditnih rejtinga u nivoe kreditnog kvaliteta:

aktive i vanbilansnih stavki banke i obračuna osnove za aktivu ponderisanu kreditnim rizikom obračunate u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Klasifikacija rizika države u skladu sa listom agencija za kreditiranje izvoza (OECD-a)	0	1	2	3	4	5	6	7
Kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza	0	1	2	3	4	5	6	7
Ponder kreditnog rizika	0%	0%	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Tabela 10: Raspoređivanje kreditnih rejtinga izabrane agencije za kreditiranje izvoza u nivoe kreditnog kvaliteta

Izuzetno, Banka dodeljuje ponder kreditnog rizika 0% za:

- Izloženosti prema Evropskoj centralnoj banci;
- Svim izloženostima prema Republici Srbiji i Narodnoj banci Srbije;
- Izloženosti koje su izražene i izmiruju se u nacionalnim valutama ili u valuti bilo koje zemlje članice Evropske unije, prema svim državama članicama Evropske unije (u skladu sa tačkom 461. Odluke o adekvatnosti kapitala Banke).

U tabeli ispod su prikazane neto izloženosti pre i nakon korišćenja kreditne zaštite, odnosno prilagođavanja za efekte tehnika ublažavanja rizika (engl. *Credit Risk Mitigation – CRM*) po određenim ponderima rizika.

Klasa izloženosti	Ponder rizika	RSD '000	
		Neto Izloženost*	Izloženost* nakon CRM
Država i centralne banke	0%	39.572.234	40.987.863
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	20%	27.396	27.396
	100%	2.049.867	2.049.867
Javna administrativna tela	20%	78.383	78.383
	100%	1.414.012	1.414.012
Međunarodne razvojne Banke	0%	60.534	60.534
Banke	20%	2.358.276	2.358.276
	100%	1.408.631	1.408.384
	150%	59.225	59.225
Privredna društva	100%	59.879.047	56.682.648
Fizička lica	75%	39.811.457	39.375.844
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	35%	18.744.324	18.744.324
	50%	8.997.988	8.997.988
	100%	14.901	14.901
Dospela nenaplaćena potraživanja	100%	982.756	982.756
	150%	20.689	20.520
Ulaganja u kapital	100%	69.849	69.849
	250%	93.560	93.560
Ostale izloženosti	0%	2.798.893	2.798.893
	100%	1.438.213	1.396.464
Ukupno		179.880.236	177.621.688

* bez vanbilansnih stavki po kojima ne može doći do plaćanja

* bez vanbilansnih stavki po kojima ne može doći do plaćanja

Tabela 11: Neto izloženost pre i nakon CRM po klasama izloženosti

Rizik koncentracije po osnovu tehnika ublažavanja kreditnog rizika predstavlja rizik od nastanka štetnih korelacija po osnovu korišćenja ovih tehnika. Rizik korelacije se nadgleda i identifikuje kroz proces nadgledanja različitih segmenata portfolija po vrsti kolateralu.

Neto izloženost, predstavljena po klasama izloženosti, obezbeđena je sledećim vrstama instrumenata materijalne i nematerijalne kreditne zaštite priznatim kao tehnike ublažavanja kreditnog rizika na dan 31. decembra 2017. godine:

RSD '000

Klasa izloženosti	Neto Izloženost*	Garancije**	Novčani depozit
Država i centralne banke	39.572.228	-	-
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	2.077.264	-	-
Javna administrativna tela	1.492.395	-	-
Međunarodne razvojne banke	60.534	-	-
Banke	3.826.132	-	247
Ulaganja u otvorene investicione fondove	-	-	-
Privredna društva	59.879.047	1.415.628	1.780.770
Fizička lica	39.811.463	-	435.613
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti	27.757.213	-	-
Dospela nenaplaćena potraživanja	1.003.445	-	169
Ulaganja u kapital	163.409	-	-
Ostale izloženosti	4.237.106	-	41.749
Ukupno	179.880.236	1.415.628	2.258.548

* bez vanbilansnih stavki po kojima ne može doći do plaćanja

**Garancije prihvatljive kao CRM odnose se na na garancije pružene od strane Države i u manjoj meri bankarske garancije, što rezultira zamenom pondera, odnosno umanjenjem/uvećanjem izloženosti između klasa izloženosti Privredna društva na strani dužnika i Država i centralne banke odn. Banke na strani garantora.

Tabela 12: Izloženosti obezbeđene instrumentima kreditne zaštite po klasama aktive (neto izloženost)

5.2. RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE

Rizik druge ugovorne strane jeste rizik od neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjenja novčanih obaveza po toj transakciji.

Banka obavlja transakcije u knjizi trgovanja i bankarskoj knjizi koje potpadaju pod rizik druge ugovorne strane, a u delu poslova sa:

- finansijskim derivatima;
- repo i reverse-repo transakcijama;
- pozajmicama i plasmanima na međubankarskom tržištu;
- deviznim spot transakcijama na međubankarskom tržištu; i
- obveznicama i državnim zapisima.

Adekvatan okvir upravljanja i kontrole svih rizika u knjizi trgovanja i adekvatno uspostavljen sistem internih limita izloženosti (prema jednom klijentu i/ili vrsti proizvoda) pruža osnov da se ova vrsta rizika sa aspekta internog merenja rizika ne smatra materijalno značajnom.

Određivanje internog rejtinga banaka vrši se centralizovano, od strane Erste Group Bank AG, koja nakon dodeljenog rejtinga definiše maksimalnu dozvoljenu izloženost prema pojedinačnoj banci i bankarskoj grupaciji, odnosno uspostavlja limit. Limit se dalje alocira na pojedinačne članice Erste Grupe u skladu sa njihovim potrebama. Ukupan limit podeljen je na više podlimita u zavisnosti od vrste transakcije. Iskorišćenost limita prati se u posebnoj aplikaciji koja se koristi na nivou Erste Grupe.

Za potrebe izračunavanja izloženosti pozicija koje podležu obračunu kapitalnih zahteva za rizik druge ugovorne strane Banka koristi:

- metod tekuće izloženosti za finansijske derivate;
- složeni metod za obračun prilagođene vrednosti transakcije i kolaterala u slučaju repo i reverse repo transakcije.

Kao deo kreditnog rizika, rizik druge ugovorne strane u potpunosti je obuhvaćen minimalnim kapitalnim zahtevom za kreditni rizik.

Na dan 31.12.2017. godine izloženost Banke riziku druge ugovorne strane proizilazi iz finansijskih derivata/valutnih swap transakcija:

	<i>RSD '000</i>
Izloženost riziku druge ugovorne strane po vrsti transakcije	Vrednost izloženosti
Finansijski derivati	215.037
Repo transakcije	-
Ukupno	215.037

Tabela 13: Izloženost riziku druge ugovorne strane

5.3. TRŽIŠNI RIZIK

5.3.1. TRŽIŠNI RIZIK U KNJIZI TRGOVANJA

Upravljanje tržišnim rizicima je u nadležnosti Službe za upravljanje strateškim rizicima Banke, odnosno, Odeljenja za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti.

Praćenje i kontrola tržišnih rizika prvenstveno je zasnovana na uspostavljanju limita kao i nivoa rizika koji je Banka spremna da prihvati. Banka kontinuirano sprovodi kontrolu postavljenih limita, eventualnu izmenu postojećih i definisanje novih, kao i procenu relevantnih rizika proisteklih iz uvođenja novih proizvoda i složenih transakcija.

Izveštavanje o tržišnim rizicima uključuje ocenu tržišnog rizika u knjizi trgovanja koja se zasniva na Value-at-Risk (VaR) i Price Value Basis Point (PVBP) merama. Takođe, regulatorno izveštavanje o tržišnom riziku, kojem Banka može da bude izložena po osnovu izloženosti u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja, obuhvata izveštavanje o neto otvorenoj valutnoj poziciji.

Banka je na 31.12.2017. godine izložena tržišnom riziku knjige trgovanja, tačnije, opštem i specifičnom cenovnom riziku po osnovu dužničkih hartija od vrednosti, što je prikazano u okviru tabele 13.

5.3.2. DEVIZNI RIZIK

Kontrola deviznog rizika se, na osnovu izveštaja o otvorenoj deviznoj poziciji, obavlja na dnevnom nivou od strane Odeljenja za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti i Službe za upravljanje aktivom i pasivom (eng. *Asset and Liabilities Management – ALM*).

Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti na dnevnom nivou prati otvorenu deviznu poziciju (otvorenost u svakoj pojedinačnoj valuti kao i kretanje kursa dinara u odnosu na druge valute) i na osnovu definisanih limita ovih parametara utvrđuje eventualna prekoračenja istih. Služba ALM na mesečnom nivou izveštava ALCO o revalorizacionom efektu otvorene devizne pozicije. Na ALCO sastancima se daju i predlozi za upravljanje pozicijom.

Kako bi se Banka zaštitila od rizika eventualnih negativnih međuvalutnih kretanja, Sektor sredstava na dnevnoj osnovi upravlja ukupnom otvorenom neto deviznom pozicijom i otvorenošću u svakoj pojedinoj valuti, prati kretanja kursa dinara u odnosu na druge valute i preduzima mere da otvorenost neto devizne pozicije uvek bude u skladu sa propisanim ograničenjem. Sektor sredstava dnevno upravlja transakcijama koje utiču na otvorenost neto devizne pozicije.

U toku 2017. godine Banka je kontinuirano vodila računa o usklađenosti pokazatelja deviznog rizika, pri čemu je navedeni pokazatelj bio na nivou koji je u okviru propisanog limita. Pokazatelj deviznog rizika Banke na kraju svakog radnog dana nije bio veći od 20% kapitala Banke.

5.3.3. KVANTITATIVNA OBJAVLJIVANJA

U nastavku je prikazan pregled kapitalnih zahteva za tržišni rizik, koji Banka obračunava u skladu sa zahtevima Stuba 1 Bazela III:

Kapitalni zahtevi za tržišni rizik	31.12.2017 RSD '000	31.12.2016 RSD '000
Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti		
opšti cenovni rizik (metod dospeća)	155.691	221.967
specifični cenovni rizik	21.758	32.298
Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti		
opšti cenovni rizik	-	-
specifični cenovni rizik	-	-
Kapitalni zahtev za devizni rizik	68.222	20.989
Kapitalni zahtev za robni rizik	-	-
Ukupno	245.671	275.254

Tabela 14: Pregled kapitalnih zahteva za tržišni rizik

Za više detalja o upravljanju tržišnim rizicima videti Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja se završila 31. decembra 2017. godine, napomena broj 33.4.

5.4. KAMATNI RIZIK U BANKARSKOJ KNJIZI

5.4.1. UPRAVLJANJE, KONTROLA I IZVEŠTAVANJE

Kamatni rizik (eng. *Interest Rate Risk* – IRR) je rizik promena tržišne vrednosti pozicija bilansa stanja kao posledica određenih pomeranja i promena oblika krive prinosa. Promene krive prinosa mogu da imaju negativan efekat na neto prihode od kamate kao i na iznos kamatno-osetljivih prihoda i troškova, usled smanjenja kamatnih marži, koje predstavljaju realan trend u trenutnom okruženju niskih kamatnih stopa. Ove promene imaju takođe uticaj na tržišnu vrednost sredstava, obaveza i vanbilansnih stavki, obzirom da buduća plaćanja (i stoga sadašnja vrednost) variraju direktno u proporciji sa promenama kamatnih stopa. Kao posledica, efektivan proces upravljanja kamatnim rizikom kojim se uticaj promene kamatnih stopa na bilans stanja Banke održava u okviru odgovarajućih limita je od ključne važnosti za sigurnost i održivu kreditnu sposobnost Banke.

Stoga, ALCO upravlja ročnom usklađenošću aktive i pasive, odobrava strategiju investiranja i strategiju pozicioniranja kamatnih stopa koje priprema Služba upravljanja aktivom i pasivom uzimajući u obzir i definisanu sklonost Banke ka rizicima, interno postavljene i regulatorne limite, strategiju Banke za upravljanje likvidnošću (finansiranja), ali i analizu razvoja makroekonomskog okruženja i eventualnih promena u poslovnom modelu Banke.

U cilju ublažavanja izloženosti kamatnom riziku u bankarskoj knjizi, Banka primenjuje sledeće:

- promena ročne strukture depozita i kredita u cilju zaštite od ove vrste rizika;
- ostale odluke radi umanjivanja kamatnog rizika, u skladu sa preporukama ALCO.

Banka izračunava i **izveštava o kamatnom riziku** odvojeno za sve značajne valute (izloženost u valuti preko 5% bilansa stanja), odnosno konkretno za RSD i EUR. Analize se sprovode mesečno ili kvartalno, u zavisnosti od vrste kamatnog rizika koji se analizira. Dalje, izveštaj koji daje pregled stanja na tržištu se priprema mesečno za potrebe sastanaka ALCO.

5.4.2. MERENJE

U 2010. godini, Banka je implementirala, i od tada kontinuirano ažurira, poseban softver koji omogućava planiranje kao i modeliranje ponašanja i uticaja rizika kamatne stope na bilans stanja Banke. Ova metodologija odražava sve značajne izvore kamatnog rizika i izračunava uticaj izmena tih izvora na bilans stanja Banke. Podaci koji se odnose na trenutni portfolio, tržišni podaci na datum na koji se radi modeliranje i pretpostavke budućeg razvoja portfolija (volumen, margine, itd.) se unose u softver od strane zaposlenih Banke.

Softver meri uticaj na neto kamatni prihod (eng. *Net Interest Income* - NII) kao i uticaj na tržišnu vrednost pozicija iz bankarske knjige.

Podaci u sistemu su organizovani na nivou računa/proizvoda. Struktura na nivou računa odgovara strukturi bilansa stanja pripremljenog u skladu sa MRS/MSFI, dok struktura na nivou proizvoda oslikava ponašanje valuta i kamatnih stopa proizvoda iz konkretne grupe.

Limiti na pokazatelje ekonomske vrednosti kapitala⁵ kao procenta osnovnog kapitala i Osetljivost neto kamatnog prihoda pri pomeranju krive prinosa za 200 bps su sastavni deo Strategije upravljanja

⁵ U okviru Strategije upravljanja rizicima uspostavljan je limit i praćen pokazatelj odnosa većih negativnih promena tržišne vrednosti kapitala po valutama pri pomeranju krive prinosa 200 bps i regulatornog kapitala Banke. Od 2018. godine, uveden je novi pokazatelj za merenje kamatne osetljivosti (ΔEVoE - promena ekonomske vrednosti kapitala kao % osnovnog kapitala – Tier 1 + Tier 2) kako bi se uzeli u obzir zahtevi i očekivanja koja se odražavaju u smernicama EBA i BCBS o riziku kamatne stope u bankarskoj knjizi.

rizicima Banke, dok se njihovo kretanje izveštava na redovnoj osnovi prema Izvršnom i Upravnom odboru Banke.

U nastavku se nalazi pregled pokazatelja promene tržišne vrednosti kapitala (po valutama) kao % osnovnog kapitala pri pomeranju krive prinosa za 200 bps i pokazatelja neto kamatne osetljivosti na dan 31. decembar 2017. godine:

Tržišna vrednost kapitala kao % regulatornog kapitala	EUR '000000		
	-2%	+2%	Ukupno (najveći negativni iznos po valutama)
RSD	4,47	-3,93	-3,93
EUR	-8,97	2,89	-8,97
USD	0,46	-0,35	-0,35
CHF	1,29	-1,01	-1,01
Ukupno			-14,27
Regulatorni kapital			152,34
MVoE kao % regulatornog kapitala			9,4%
			<i>u %</i>
Osetljivost neto kamatnog prihoda			6,2%

Tabela 15: Pregled pokazatelja promene tržišne vrednosti kapitala (po valutama) kao % osnovnog kapitala pri pomeranju krive prinosa za 200 bps i pokazatelja neto kamatne osetljivosti

Ključne pretpostavke prilikom merenja rizika

Proizvodi koji nemaju ugovoreni rok dospeća se modeliraju na osnovu njihovih istorijskih kretanja. U toku 2016. godine je razvijen i testiran novi NMD (eng. *non-maturity deposit*) model koji će u budućnosti biti standard za sve članice Erste Grupe.

Modeliranje je vršeno za RSD i EUR podbilans a depoziti klijenata su grupisani u različite kategorije u zavisnosti od preovlađujućih karakteristika.

RSD podbilans: Micro, SME, Privates, GLC, FI i RE;

EUR podbilans: Micro, SME, Privates, GLC, FI i RE.

Modeliranje kredita pravnim licima u evrima sa administrativnom stopom i overdrafta se radi primenom grupnog standarda.

Iz analize su isključeni plasmani koji su ispravljani i za koje su formirana rezervisanja (konzervativni pristup) tzv. *non-performing loans*.

Banka je **rizik opcija** (eng. *optionality risk*) merila primenom pretpostavki o prevremenoj otplati kredita i prevremenom povlačenju depozita pravnih lica i stanovništva. Pretpostavke su izračunate na osnovu istorijskih podataka primljenih od Sektora poslova sa pravnim licima i Sektora poslova sa stanovništvom o prevremenoj otplati kredita/povlačenju depozita za dve osnovne valute u kojima Banka radi, dinar i evro.

5.5. OPERATIVNI RIZIK

5.5.1. UPRAVLJANJE, KONTROLA I IZVEŠTAVANJE

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (namernih i nenamernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja

nepredvidivih eksternih događaja. Banka identifikuje i sistematski upravlja operativnim rizikom kroz sve procese, aktivnosti, proizvode i sisteme Banke.

Razvoj okvira za **upravljanje operativnim rizikom**, nadzor i izveštavanje o istom, nadležnosti su Službe za upravljanje strateškim rizicima Banke, odnosno Odeljenja za upravljanje operativnim rizikom i ostalim specifičnim rizicima.

Banka je implementirala brojne instrumente radi efikasnijeg upravljanja, kontrole i umanjenja mogućnosti nastanka operativnog rizika:

- Kvantitativna analiza i nadzor nad izloženosti operativnom riziku kroz prikupljanje internih i eksternih podataka o događajima operativnog rizika;
- Ključni indikatori rizika (engl. *Key Risk Indicators* – KRI) se prate unutar Banke kao pokazatelji trenda izloženosti operativnom riziku za definisane tačke rizika;
- Procena izloženosti operativnom riziku koji može nastati korišćenjem kvalitativnih metoda procene (kao što su: Samoprocena sistema upravljanja operativnim rizikom i Scenario analiza);
- Procena rizika koji nastaju u procesu uvođenja novih proizvoda/usluga, projekata, kao i procena rizika koji nastaju poveravanjem aktivnosti trećim licima;
- Edukacija svih zaposlenih kako bi se povećala svest o operativnom riziku;
- Osiguranje od klasičnih rizika (primera radi: šteta na imovini, provala, krađa i opšta odgovornost) i specifičnih bankarskih rizika (primera radi: unutrašnje i eksterne prevare, tehnološki rizici i građanska odgovornost).

LOCC diskutuje i odlučuje o svim relevantnim pitanjima za upravljanje operativnim rizikom (preciznije svim ne-finansijskim rizicima Banke uključujući Compliance i bezbednost), zahteva i nadzire implementaciju korektivnih mera i aktivnosti za ublažavanje rizika u skladu sa Poslovnikom o radu LOCC.

Redovno **izveštavanje o operativnom riziku** obezbeđuje neophodne informacije za rukovodstvo i Izvršni odbor Banke, Upravni odbor Banke, LOCC odnosno sva druga relevantna tela. Redovnim informisanjem obezbeđuje se proaktivno upravljanje operativnim rizikom, kako bi se izgradila svest o gubicima i izloženosti operativnom riziku čime se omogućava kvalitetno upravljanje istim, unapređenje kontrolnih mehanizama i pratili statusi izvršenja korektivnih mera.

Za više detalja o upravljanju operativnim rizikom videti Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja se završila 31. decembra 2017. godine, napomena broj 33.8.

5.6. RIZIK LIKVIDNOSTI

5.6.1. UPRAVLJANJE, KONTROLA I IZVEŠTAVANJE

Proces upravljanja rizikom likvidnosti organizovan je kroz rad ALCO, Odeljenja za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti i Službe ALM.

ALCO i Komitet za operativno upravljanje likvidnošću (eng. *Operative Liquidity Committee* - OLC) su odgovorni za: praćenje i upravljanje rizikom likvidnosti i predlaganje Izvršnom odboru mera i aktivnosti za održavanje likvidnosti, usklađivanje ročne strukture, plana rezervi finansiranja i drugih mera od značaja za finansijsku stabilnost Banke.

Najznačajniji **izveštaji o riziku likvidnosti** uključuju izveštaje o:

- pokazatelju likvidnosti;
- dnevnoj dinarskoj i deviznoj likvidnosti;
- petodnevnoj likvidnosti;
- ;
- analizi rizika koncentracije;
- analizi perioda opstanka (eng. *Survival Period Analysis* – SPA), kao test koji meri period tokom koga Banka može opstati u datom likvidnosnom stres scenariju koristeći svoj likvidnosni

potencijal za pokriće budućih novčanih odliva proisteklih kako iz tekućeg tako i iz budućeg poslovanja;

- pokazateljima pokrića likvidnom aktivom (engl. *Liquidity Coverage Ratio* – LCR) i stabilnog neto finansiranja (engl. *Net Stable Funding ratio* - NSFR) propisanim Bazel III standardom. Praćenje pokazatelja pokrića likvidnom aktivom (PPLA) je propisano i Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti banke.

Opšti standardi kontrole i upravljanja rizikom likvidnosti su definisani u internim aktima koji se redovno prate i ažuriraju.

U cilju upravljanja rizikom likvidnosti Banka:

- izdvaja obaveznu rezervu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod NBS (Službeni glasnik Republike Srbije, br. 33/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015 i 102/2015);
- sastavlja Plan finansiranja u nepredviđenim okolnostima (eng. *Contingency Funding Plan* – CFP) , koji je propisan Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti banke - CFP obezbeđuje koristan okvir za upravljanje u privremenim i dužim prekidima likvidnosti usled kojih Banka ne bi bila u mogućnosti da finansira pojedine ili sve svoje aktivnosti pravovremeno ili po opravdanom trošku;
- sastavlja Plan oporavka Banke – koji sumira kako Banka planira da ponovo uspostavi održivo poslovanje u slučaju realizacije ozbiljne finansijske krize.

5.7. IZLOŽENOST PO OSNOVU VLASNIČKIH ULAGANJA U BANKARSKOJ KNJIZI

Dana 15. januara 2014. godine na osnovu ugovora o kupovini i prenosu udela koji je zaključen sa Steiermarkische Bank und Sparkassen AG i Erste Group Immorent International Holding GMBH, a nakon izvršene uplate ugovorenih iznosa, Banka je stekla 75% udela u osnovnom kapitalu društva S-leasing d.o.o. Srbija. Sticanje udela je izvršeno nakon isplate 25% vlasništva Steiermarkische Bank und Sparkassen AG i 50% vlasništva Immorent AG.

Osim toga, Banka je stekla i 19% udela u osnovnom kapitalu društva S Rent d.o.o. Srbija uplatom 19% vlasništva Immorent Int Holding GMBH.

Ovim transakcijama obe kompanije i dalje ostaju članice Erste Group-e a radi se o investicijama motivisanim strateškim ciljevima, kako bi se klijentima ponudio širi spektar usluga.

Ostala ulaganja Banke su najvećim delom izvršena pre 2000. godine i prioritet nije bila namera ostvarivanja kapitalne dobiti, učešća u dobiti ili jačanje strateške pozicije. Ta ulaganja (učesća u kapitalu drugih pravnih lica i hartije od vrednosti drugih pravnih lica) rezultat su konverzije dospelih potraživanja u uloge a većinom su obezvređena.

Tabela ispod prikazuje strukturu i vrednosti vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi na datum 31. decembar 2017. godine:

Učešća i ulogi u kapitalu	Način vrednovanja	Knjigovodstvena vrednost	Ispravka vrednosti	RSD
				Tržišna vrednost
Investicije u zavisna društva (S-Leasing)	metod inicijalnog troška	93.560	-	93.560
Investicije u povezana lica (S-Rent)	metod inicijalnog troška	27.005	-	27.005
Ulaganja koji se kotiraju na berzi	vrednovanje po fer vrednosti (tržišna cena)	15.087	-	15.087
Ostala ulaganja (koja se ne kotiraju na berzi)	metod inicijalnog troška	27.757	-	27.757
Ukupno		163.409	-	163.409

Tabela 16: Pregled vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi

Struktura i vrednost dobitaka/(gubitaka) po osnovu vlasničkih ulaganja je prikazana u tabeli u nastavku za godinu završenu 31. decembra 2017. godine:

*RSD '000***Dobici/(gubici) po osnovu vlasničkih ulaganja**

Realizovan dobitak koji proističe iz zatvaranja pozicija po osnovu vlasničkih ulaganja	-
Latentni revalorizacioni dobitak	19.143
Nerealizovani dobitci/(gubici)	(7.330)
Ukupno	11.813

Tabela 17: Pregled dobitaka/(gubitaka) po osnovu vlasničkih ulaganja

Nerealizovani gubici po osnovu vlasničkih ulaganja u obračunu kapitala su obuhvaćeni kao odbitna stavka osnovnog kapitala u okviru pozicije „regulatorna usklađivanja vrednosti“. Latentni revalorizacioni dobitak po osnovu vlasničkih ulaganja u obračunu kapitala je obuhvaćen u okviru osnovnog kapitala kao deo revalorizacionih rezervi Banke.

Objavljivanja koja se odnose na računovodstvene politike i metode vrednovanja izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi se nalaze u Napomenama uz finansijske izveštaje za godinu koja se završila 31. decembra 2017. godine, napomena broj 2.5.5, 2.9, 3 (b-c).

Rizici ulaganja Banke, obuhvataju rizike ulaganja u kapital drugih pravnih lica i u osnovna sredstva.

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, prati se visina ulaganja Banke i visina regulatornog kapitala i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje ne posluje u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, te da ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Izloženost riziku ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, prati se na način da je organizacioni deo ili organ Banke nadležan za nabavku osnovnih sredstava i ulaganje u pravna lica upoznat sa trenutnim stanjem izloženosti i visinom kapitala radi blagovremenog postupanja u skladu sa propisanim limitima.

U 2017. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika ulaganja i sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti obezbedila usklađenost ulaganja sa pokazateljima propisanim od strane Narodne banke Srbije.

6. BANKARSKA GRUPA

Bankarska grupa, koju čine Erste Banka i zavisno društvo S-Leasing, sastavlja konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja. Bankarska grupa takođe sastavlja konsolidovane izveštaje za potrebe kontrole bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi u skladu sa istoimenom Odlukom NBS (Službeni Glasnik Republike Srbije br. 45/2011 i 58/2017).

U oba slučaja konsolidacija se vrši primenom metode pune konsolidacije za zavisno pravno lice S-Leasing doo.

U skladu sa Odlukom o objavljivanju u nastavku su dati podaci na nivou Bankarske Grupe:

- obrazac PI-KAP (PRILOG kons 1) - detaljna struktura regulatornog kapitala na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembra 2016. godine (sa referencama na pozicije konsolidovanog bilansa stanja iz Priloga 3a u nastavku);
- obrazac PI-FIKAP (PRILOG kons 2) - osnovne karakteristike elemenata regulatornog kapitala na konsolidovanoj osnovi;
- obrazac PI-UPK (PRILOG kons 33) se sastoji iz dve tabele:
 - Tabela k1 - uporedni pregled konsolidovanog Bilansa Stanja sačinjenog za potrebe kontrole bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi i Bilansa stanja iz konsolidovanih Finansijskih izveštaja sačinjenih u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.
 - Tabela k2 - Bilans stanja Bankarske grupe iz konsolidovanih Finansijskih izveštaja sačinjenih u skladu sa MSFI sa raščlanjenim pozicijama koje je putem referenci moguće povezati sa pozicijama kapitala iz izveštaja o kapitalu na konsolidovanoj osnovi sačinjenog u skladu sa Odlukom kojom se uređuje izveštavanje o adekvatnosti kapitala banke (PRILOG kons 1).
- Obrazac PI-AKB (PRILOG kons 4) - pregled obračunatih kapitalnih zahteva na konsolidovanoj osnovi.
- PI-GR (Prilog 5) – Pregled geografske raspodele izloženosti značajnih za izračunavanje kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala Bankarske Grupe;
- PI-KZS (Prilog 6) – Podaci o iznosu kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala Bankarske Grupe.

PRIOLOG kons 1 - Obrazac PI-KAP na konsolidovanoj osnovi – 1/2

Podaci o kapitalnoj poziciji na konsolidovanoj osnovi

(u hiljadama dinara)

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa OAK*	Reference na Prilog 3
	Osnovni akcijski kapital: elementi			
1	Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisione premije	10.164.475		
1.1.	<i>od čega: akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8.OAK</i>	10.040.000	tačka 7. stav 1. odredba pod 1) i tačka 8.	a
1.2.	<i>od čega: Pripadajuće emisione premije uz instrumente iz tačke 1.1. tj. iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti tih instrumenata</i>	124.475	tačka 7. stav 1. odredba pod 2)	b
2	Dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama, a za koju je skupština banke donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital	-	tačka 10.stav 1.	
3	Dobit tekuće godine ili dobit iz prethodne godine za koju skupština banke još nije donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital koja ispunjava uslove iz tačke 10. st. 2. i 3. za uključivanje u osnovni akcijski kapital	1.442.454	tačka 10. st. 2. i 3.	
4	Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	418.023	tačka 7. stav 1. odredba pod 4)	v
5	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike	7.679.825	tačka 7. stav 1. odredba pod 5)	g
6	Rezerve za opšte bankarske rizike	-	tačka 7. stav 1. odredba pod 6)	
7	Učešća bez prava kontrole (manjinska učešća) koja se priznaju u osnovnom akcijskom kapitalu **	16.875		d
8	Osnovni akcijski kapital pre regulatornih prilagođavanja i odbitnih stavki (zbir od 1 do 7)	19.721.652		
	Osnovni akcijski kapital: regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke			
9	Dodatna prilagođavanja vrednosti (-)	-24.073	tačka 12. stav 5.	PVA (eng. Prudent Valuation) nije sastavni deo bilansa stanja
10	Nematerijalna ulaganja, uključujući gudvil (umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza) (-)	-255.553	tačka 13. stav 1. odredba pod 2)	d
11	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 3)	
12	Fer vrednosti rezervi u vezi sa dobitima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove	-	tačka 12. stav 1. odredba pod 1)	
13	IRB pristup: negativan iznos razlike dobijen obračunom u skladu sa tačkom 134. OAK (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 4)	
14	Povećanje kapitala koje je rezultat sekuritizacije izloženosti (-)	-	tačka 11.	
15	Dobici ili gubici po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti banke	-	tačka 12. stav 1. odredba pod 2)	
16	Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 5)	
17	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 6)	
18	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 7)	
19	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 8)	
20	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 9)	
21	Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250 %, a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11)	
21.1.	<i>od čega: učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru u iznosu preko 10% kapitala tih lica, odnosno učešća koja omogućavaju efektivno vršenje znatnog uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog pravnog lica (-)</i>	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja prva	
21.2.	<i>od čega: sekuritizovane pozicije (-)</i>	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11)	
21.3.	<i>od čega: slobodne isporuke (-)</i>	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11)	
22	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke i koja proističu iz privremenih razlika (iznos iznad 10% osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 21. stav 2, umanjeno za iznos povezanih poreskih obaveza ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK) (-)	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 1)	
23	Zbir odloženih poreskih sredstava i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje iz tačke 21. stav 1. OAK, koji prelazi limit iz tačke 21. stav 3. OAK (-)	-	tačka 21. stav 1.	
23.1.	<i>od čega: Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje</i>	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 2)	
23.2.	<i>od čega: Odložena poreska sredstva koja proističu iz privremenih razlika</i>	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 1)	
24	Gubitak tekuće i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 1)	
25	Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokrivanje rizika ili gubitaka (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 12)	
26	Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 10)	
27	Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 13)	
28	Ukupna regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala (zbir od 9 do 27)	-279.626		
29	Osnovni akcijski kapital (razlika između 8 i 28)	19.442.026		

PRILOG kons 1 - Obrazac PI-KAP na konsolidovanoj osnovi – 2/2

	Dodatni osnovni kapital: elementi			
30	Akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 23. OAK i pripadajuće emisione premije	-	tačka 22. stav 1. odredbe pod 1) i	
31	Instrumenti osnovnog kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dodatnom osnovnom kapitalu**	-		
32	Dodatni osnovni kapital pre odbitnih stavki (30+31)	-		
	Dodatni osnovni kapital: odbitne stavke			
33	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 1)	
34	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 2)	
35	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 3)	
36	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 4)	
37	Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 5)	
38	Ukupne odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala (zbir od 33 do 37)	-		
39	Dodatni osnovni kapital (razlika između 32 i 38)	-		
40	Osnovni kapital (zbir 29 i 39)	-		
	Dopunski kapital: elementi			
41	Akcije i drugi instrumenti dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, koji ispunjavaju uslove iz tačke 28. OAK i pripadajuće emisione premije uz instrumente	572.575	tačka 27. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2)	e
42	Instrumenti kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dopunskom kapitalu **	-		
43	Prilagođavanja za kreditni rizik koja ispunjavaju uslove za uključivanje u dopunski kapital	-	tačka 27. stav 1. odredbe pod 3) i pod 4)	
44	Dopunski kapital pre odbitnih stavki (zbir od 41 do 43)	572.575		
	Dopunski kapital: odbitne stavke			
45	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 1)	
46	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 2)	
47	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 3)	
48	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 4)	
49	Ukupne odbitne stavke od dopunskog kapitala (zbir od 45 do 48)	-		
50	Dopunski kapital (razlika između 44 i 49)	572.575		
51	Ukupni kapital (zbir 40 i 50)	20.014.601		
52	Ukupna rizična aktiva	115.674.715	tačka 3. stav 2.	
	Pokazatelji adekvatnosti kapitala i zaštitni slojevi kapitala			
53	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke (%)	16,81	tačka 3. stav 1. odredba pod 1)	
54	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke (%)	16,81	tačka 3. stav 1. odredba pod 2)	
55	Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke (%)	17,30	tačka 3. stav 1. odredba pod 3)	
56	Ukupni zahtevi za zaštitne slojeve kapitala (%)**	5,77	tačka 433.	
57	Osnovni akcijski kapital raspoloživ za pokriće zaštitnih slojeva (%****)	8,81		

PRILOG kons 2 - Obrazac PI-FIKAP na konsolidovanoj osnovi

Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Bankarske grupe

Redni br.	Karakteristike instrumenta	Akcijski kapital Banke	Subordinirani kredit odobren od strane Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč	Manjinsko učešće u zavisnom društvu S-Leasing
1.	Emitent	Erste Bank ad Novi Sad	Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč	S-Leasing doo Beograd
1.1.	Jedinstvena oznaka (npr. CUSIP, ISIN ili oznaka Bloomberg za privatne plasmane) <i>Tretman u skladu s propisima</i>	ISIN: RSNVBE23514, CFI ESUVFR		
2.	Tretman u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke	Instrument osnovnog kapitala	Instrument dopunskog kapitala	Instrument osnovnog kapitala
3.	Individualni(pot)konsolidovani/individualni i (pot)konsolidovani nivo uključivanja instrumenta u kapital na nivou grupe	Individualni i grupni	Individualni i grupni	Grupni
4.	Tip instrumenta	Obične akcije	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta	Manjinska učešća
5.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala (u hiljadama dinara, sa stanjem na dan poslednjeg izveštavanja)	Za potrebe obračuna regulatornog kapitala priznaje se 10.164.475 hiljada dinara (nominalni iznos isplaćenih akcija uvećan za emisiju premiju u iznosu 124.475 hiljada dinara).	U Dopunski kapital uključen je iznos od 572.575 hiljada dinara koji ispunjava uslove za uključivanje u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.	Priznaje se manjinsko učešće u kapitalu (25% osnovnog kapitala) u ukupnom iznosu od 16.875 hiljada dinara
6.	Nominalna vrednost instrumenta	10.040.000 hiljada dinara	EUR 15.000.000	Ukupan uplaćeni kapital iznosi 67.500 hiljada dinara, a od čega 25% se odnosi na manjinsko učešće.
6.1.	Emisiona cena	Dinarska protivvrednost iznosa od 218.92 evra	-	-
6.2.	Otkupna cena	-	-	-
7.	Računovodstvena klasifikacija	Akcijski kapital	Obaveza – amortizovana vrednost	Manjinska učešća
8.	Datum izdavanja instrumenta	I emisija: 4.012.090 hiljada RSD 23.11.2004.g. II emisija: 1.369.980 hiljada RSD 15.06.2006.g. III emisija: 1.735.310 hiljada RSD 28.12.2006.g. IV emisija: 2.922.620 hiljada RSD 19.12.2007.g.	27.12.2011. g.	I emisija: 6.538.920 RSD 17.06.2003.g. II emisija: 33.716.916 RSD 29.06.2009.g. III emisija: 4.076.256 RSD 27.09.2011.g. IV emisija: 16.122.628 RSD 09.04.2013.g. V emisija: 7.045.000 RSD 13.05.2015.g.
9.	Instrument s datumom dospeća ili instrument bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	S datumom dospeća	Bez datuma dospeća
9.1.	Inicijalni datum dospeća	Bez datuma dospeća	27.12.2021.	Bez datuma dospeća
10.	Opcija otkupa od strane emitenta uz prethodnu saglasnost nadležnog tela	NE	NE	NE
10.1.	Prvi datum aktiviranja opcije otkupa, uslovni datumi aktiviranja opcije otkupa i otkupna vrednost	-	-	-
10.2.	Naknadni datumi aktiviranja opcije otkupa (ako je primenljivo)	-	-	-
	Kuponi/dividende			
11.	Fiksne ili promenljive dividende/kuponi	Promenljivi	Promenljivi	Promenljivi
12.	Kuponska stopa i povezani indeksi	-	Kamata po subordiniranom kreditu	-
13.	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende	-	-	-
14.1.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi s vremenom isplate dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Bez diskrecionog prava	Potpuno diskreciono pravo
14.2.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Bez diskrecionog prava	Potpuno diskreciono pravo
15.	Mogućnost povećanja prinosa (step up) ili drugih podsticaja za otkup	NE	NE	NE
16.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	Nekumulativne	Nekumulativne	Nekumulativne
17.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan
18.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije			
19.	Ako je konvertibilan, delimično ili u celosti			
20.	Ako je konvertibilan, stopa konverzije			
21.	Ako je konvertibilan, obavezna ili dobrovoljna konverzija			
22.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje			
23.	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje			
24.	Mogućnost smanjenja vrednosti	NE	NE	NE
25.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrednosti			
26.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, delimično ili u celosti			
27.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, trajno ili privremeno			
28.	Ako je smanjenje vrednosti privremeno, uslovi ponovnog priznavanja			
29.	Tip instrumenta koji će se pri stečaju, odnosno likvidaciji naplatiti neposredno pre navedenog instrumenta	Manjinska učešća	Drugo	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta
30.	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata	Ne	Ne	Ne
31.	Ako postoje navesti neusklađene karakteristike	-	-	-

PRILOG kons 3 - Obrazac PI-UPK na konsolidovanoj osnovi

1. Razlike između bilansa stanja sačinjenog za potrebe kontrole bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi i konsolidovanih finansijskih izveštaja bankarske grupe sačinjenih u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans stanja kao u objavljenim finansijskim izveštajima	Bilans stanja po regulatornom metodi i obuhvatu konsolidacije
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	20.774.027	20.774.027
A.II	Založena finansijska sredstva	-	-
A.III	Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	11.539.464	11.539.464
A.IV	Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	0	0
A.V	Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	12.488.593	12.488.593
A.VI	Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	8.284.452	8.284.452
A.VII	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2.198.970	2.198.970
A.VIII	Kredit i potraživanja od komitenata	110.472.729	110.472.729
A.IX	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-
A.X	Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-
A.XI	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	118	118
A.XII	Investicije u zavisna društva	-	-
A.XIII	Nematerijalna ulaganja	255.553	255.553
A.XIV	Nekretnine, postrojenja i oprema	1.078.617	1.078.617
A.XV	Investicione nekretnine	-	-
A.XVI	Tekuća poreska sredstva	3.386	3.386
A.XVII	Odložena poreska sredstva	2.261	2.261
A.XVIII	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	12.288	12.288
A.XIX	Ostala sredstva	1.154.111	1.154.111
A.XX	UKUPNO AKTIVA (pozicije pod AOP oznakama od 0001 do 0019 u bilansu stanja)	168.264.569	168.264.569
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.I	Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	44.458	44.458
PO.II	Finansijske obaveze koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-
PO.III	Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-
PO.IV	Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	51.859.707	51.859.707
PO.V	Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	91.982.128	91.982.128
PO.VI	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-
PO.VII	Izdate sopstvene hartije od vrednosti i druga pozajmljena sredstva	-	-
PO.VIII	Subordinirane obaveze	1.354.523	1.354.523
PO.IX	Rezervisanja	766.609	766.609
PO.X	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-
PO.XI	Tekuće poreske obaveze	160.965	160.965
PO.XII	Odložene poreske obaveze	5.248	5.248
PO.XIII	Ostale obaveze	1.030.505	1.030.505
PO.XIV	UKUPNO OBAVEZE (pozicije pod AOP oznakama od 0401 do 0413 u bilansu stanja)	147.204.143	147.204.143
	KAPITAL		
PO.XV	Akcijski kapital	10.164.475	10.164.475
PO.XVI	Sopstvene akcije	-	-
PO.XVII	Dobitak	2.732.925	2.732.925
PO.XVIII	Gubitak	0	0
PO.XIX	Rezerve	8.098.170	8.098.170
PO.XX	Nerealizovani gubici	-	-
PO.XXI	Učesća bez prava kontrole	64.856	64.856
PO.XXII	UKUPNO KAPITAL □ (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) ≥ 0	21.060.426	21.060.426
PO.XXIII	UKUPAN NEDOSTATAK KAPITALA □ (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) < 0	-	-
PO.XXIV	UKUPNO PASIVA □ (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0414+0422-0423)	168.264.569	168.264.569
B.Π.	VANBILANSNE POZICIJE		
B.Π.A.	Vanbilansna aktiva	253.369.158	253.369.158
B.Π.Π.	Vanbilansna pasiva	253.369.158	253.369.158

Raščlanjavanje elemenata u bilansu stanja na konsolidovanoj osnovi sa referencama na pozicije regulatornog kapitala Bankarske grupe, Obrazac PI-KAP (Prilog kons 1)			
Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans Stanja	Reference
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	20.774.027	
A.II	Založena finansijska sredstva	-	
A.III	Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	11.539.464	
A.IV	Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	
A.V	Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	12.488.593	
A.VI	Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	8.284.452	
A.VII	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2.198.970	
A.VIII	Kredit i potraživanja od komitenata	110.472.729	
A.IX	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	
A.X	Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	
A.XI	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	118	
	<i>Od čega direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru</i>	-	
A.XII	Investicije u zavisna društva	-	
	<i>Od čega direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru</i>	-	
A.XIII	Nematerijalna ulaganja	255.553	d
A.XIV	Nekretnine, postrojenja i oprema	1.078.617	
A.XV	Investicione nekretnine	-	
A.XVI	Tekuća poreska sredstva	3.386	
A.XVII	Odložena poreska sredstva	2.261	
A.XVIII	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	12.288	
A.XIX	Ostala sredstva	1.154.111	
	<i>Od čega direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno tih lica</i>	-	
A.XX	UKUPNO AKTIVA (pozicije pod AOP oznakama od 0001 do 0019 u bilansu stanja)	168.264.569	
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.I	Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	44.458	
PO.II	Finansijske obaveze koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	
PO.III	Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	
PO.IV	Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	51.859.707	
PO.V	Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	91.982.128	
PO.VI	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	
PO.VII	Izdane sopstvene hartije od vrednosti i druga pozajmljena sredstva	-	
	<i>Od čega obaveze po osnovu hibridnih instrumenata</i>	-	
PO.VIII	Subordinirane obaveze	1.354.523	
	<i>Od čega subordinirane obaveze koje se uključuju u dopunski kapital banke</i>	572.575	e
PO.IX	Rezervisanja	766.609	
PO.X	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	
PO.XI	Tekuće poreske obaveze	160.965	
PO.XII	Odložene poreske obaveze	5.248	
PO.XIII	Ostale obaveze	1.030.505	
PO.XIV	UKUPNO OBAVEZE (pozicije pod AOP oznakama od 0401 do 0413 u bilansu stanja)	147.204.143	
	KAPITAL		
PO.XV	Akcijski kapital	10.164.475	
	<i>Od čega nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	10.040.000	a
	<i>Od čega emisiona premija po osnovu akcijskog kapitala, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	124.475	b
	<i>Od čega nominalna vrednost preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	-	
	<i>Od čega emisiona premija po osnovu preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	-	
PO.XVI	Sopstvene akcije	-	
	<i>Od čega stečene sopstvene akcije banke, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	-	
	<i>Od čega stečene sopstvene preferencijalne kumulativne akcije</i>	-	
PO.XVII	Dobitak	2.732.926	
	<i>Od čega neraspoređena dobit iz ranijih godina</i>	-	
	<i>Od čega dobit iz tekuće godine</i>	2.732.926	
	<i>Od čega dobit iz tekuće godine za koju je Skupština akcionara Banke donela odluku o raspoređivanju u osnovni kapital</i>	-	
	<i>Od čega ostale pozitivne konsolidovane rezerve</i>	-	
PO.XVIII	Gubitak	-	
	<i>Od čega gubici iz prethodnih godina</i>	-	
	<i>Od čega gubitak tekuće godine</i>	-	
PO.XIX	Rezerve	8.098.170	
	<i>Od čega rezerve iz dobiti koje predstavljaju element osnovnog kapitala</i>	7.679.825	g
	<i>Od čega ostale negativne konsolidovane rezerve</i>	-	
	<i>Od čega ostale neto negativne revalorizacione rezerve</i>	-	
	<i>Od čega dobit po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koja je ostvarena zbog promene kreditnog rejtinga banke</i>	-	
	<i>Od čega pozitivne revalorizacione rezerve nastale po osnovu efekata promene fer vrednosti osnovnih sredstava, hartija od vrednosti i ostalih sredstava koja se, u skladu s MSFI/MRS, iskazuju u korist ovih rezervi</i>	458.509	
	<i>Od čega nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju</i>	-77.334	v
	<i>Od čega aktuarski dobitak</i>	37.277	
	<i>Od čega poreske obaveze</i>	-	
PO.XX	Nerealizovani gubici	-	
PO.XXI	Učešća bez prava kontrole	64.856	
	<i>Od čega manjinska učešća u podređenim društvima</i>	16.875	d
PO.XXII	UKUPNO KAPITAL (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415 - 0416 + 0417 - 0418 + 0419 - 0420 + 0421) ≥ 0	21.060.426	
PO.XXIII	UKUPAN NEDOSTATAK KAPITALA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) < 0		
PO.XXIV	UKUPNO PASIVA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0414+0422-0423)	168.264.569	
B.Π.	VANBILANSNE POZICIJE		
B.Π.A.	Vanbilansna aktiva	253.369.158	
	<i>Od čega iznos akcija banke uzetih u zalogu, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	-	
	<i>Od čega iznos preferencijalnih kumulativnih akcija banke uzetih u zalogu</i>	-	
B.Π.Π.	Vanbilansna pasiva	253.369.158	

PRILOG kons 4 - Obrazac PI-AKB na konsolidovanoj osnovi

Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala Bankarske grupe

(u hiljadama dinara)

Redni br.	Naziv	Iznos 1
I	KAPITAL	20.014.601
1.	UKUPAN OSNOVNI AKCIJSKI KAPITAL	19.442.026
2.	UKUPAN DODATNI OSNOVNI KAPITAL	0
3.	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	572.575
II	KAPITALNI ZAHTEVI	9.253.977
1.	KAPITALNI ZAHTEV ZA KREDITNI RIZIK, RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE, RIZIK SMANJENJA VREDNOSTI KUPljenih POTRAŽIVANJA I RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU SLOBODNIH ISPORUKA	7.868.795
1.1.	Standardizovani pristup (SP)	98.359.934
1.1.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	0
1.1.2.	Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	1.937.304
1.1.3.	Izloženosti prema javnim administrativnim telima	1.421.218
1.1.4.	Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	0
1.1.5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0
1.1.6.	Izloženosti prema bankama	1.506.580
1.1.7.	Izloženosti prema privrednim društvima	50.525.921
1.1.8.	Izloženosti prema fizičkim licima	29.496.116
1.1.9.	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	10.934.737
1.1.10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	1.018.078
1.1.11.	Visokorizične izloženosti	0
1.1.12.	Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	0
1.1.13.	Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija	0
1.1.14.	Izloženosti prema bankama i privrednim društvima sa kratkoročnim kreditnim rejtingom	0
1.1.15.	Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	0
1.1.16.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	69.849
1.1.17.	Ostale izloženosti	1.450.131
1.2.	Pristup zasnovan na internom rejtingu (IRB)	-
1.2.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-
1.2.2.	Izloženosti prema bankama	-
1.2.3.	Izloženosti prema privrednim društvima	-
1.2.4.	Izloženosti prema fizičkim licima	-
1.2.4.1.	od čega: Izloženosti prema fizičkim licima obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	-
1.2.4.2.	od čega: Kvalifikovane revolving izloženosti prema fizičkim licima	-
1.2.4.3.	od čega: Izloženosti prema malim i srednjim preduzećima koje su razvrstane u ovu klasu izloženosti	-
1.2.5.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-
1.2.5.1.	Primenjeni pristup:	-
1.2.5.1.1.	Pristup jednostavnih pondera rizika	-
1.2.5.1.2.	PD/LGD pristupa	-
1.2.5.1.3.	Pristup internih modela	-
1.2.5.2.	Vrste izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-
1.2.5.2.1.	Vlasnička ulaganja kojima se trguje na berzi	-
1.2.5.2.2.	Vlasnička ulaganja kojima se ne trguje na berzi ali su u dovoljno diversifikovanim portfolijima	-
1.2.5.2.3.	Ostala vlasnička ulaganja	-
1.2.5.2.4.	Vlasnička ulaganja na koje banka primenjuje standardizovani pristup kreditnom riziku	-
1.2.6.	Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-
1.2.7.	Izloženosti po osnovu ostale imovine	-
2	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU NEIZMIRENIH TRANSAKCIJA	-
3	KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	269.658
3.1.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunat primenom standardizovanih pristupa	269.658
3.1.1.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti od čega kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu sekjuritizovanih pozicija	177.449
3.1.2.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	0
3.1.3.	Dodatni kapitalni zahtev za velike izloženosti iz knjige trgovanja	0
3.1.4.	Kapitalni zahtev za devizni rizik	92.209
3.1.5.	Kapitalni zahtev za robni rizik	0
3.2.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunati primenom pristupa internih modela	-
4	KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	1.102.422
4.1.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	1.102.422
4.2.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom standardizovanog/alternativnog standardizovanog pristupa	0
4.3.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom naprednog pristupa	0
5	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK PRILAGODAVANJA KREDITNE IZLOŽENOSTI	13.102
III	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG AKCIJSKOG KAPITALA (%)	16,81
IV	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG KAPITALA (%)	16,81
V	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA (%)	17,30

PRILOG kons 5 - Obrazac PI-GR na konsolidovanoj osnovi

(u hiljadama dinara)

Редни бр.		Opšte kreditne izloženosti		Izloženosti iz knjige trgovanja		Izloženosti po osnovu sekjuritizacije		Kapitalni zahtevi				Ponderi kapitalnih zahteva	Stopa kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala
		Iznos izloženosti prema standardizovanom pristupu	Iznos izloženosti prema IRB pristupu	Zbir dugih i kratkih pozicija iz knjige trgovanja	Iznos izloženosti iz knjige trgovanja prema internom modelu	Iznos izloženosti prema standardizovanom pristupu	Iznos izloženosti prema IRB pristupu	Od čega: Opšte kreditne izloženosti	Od čega: Izloženosti iz knjige trgovanja	Od čega: Izloženosti po osnovu sekjuritizacije	Ukupno		
1.	Raščlanjavanje po državama												
1.1.	Srbija	93.494.829		11.901.808				7.479.586	21.758		7.501.345	100,00%	0,0%
2.	Укупно	93.494.829	0	11.901.808	0	0	0	7.479.586	21.758	0	7.501.345	100,00%	

U skladu sa Metodologijom za utvrđivanje geografskog položaja relevantnih izloženosti, izloženosti iz knjige trgovanja ili izloženosti bankarske grupe u inostranstvu koje predstavljaju manje od 2% ukupnog iznosa njenih opštih kreditnih izloženosti, izloženosti iz knjige trgovanja i izloženosti po osnovu sekjuritizacije, Bankarska grupa može rasporediti u izloženosti u Republici Srbiji, pri čemu izloženosti u drugim državama, treba da budu jasno utvrđene u napomeni ili belešci uz tabelu koja se objavljuje.

Banka objavljuje da ima izloženosti u drugim državama, ali da one ne prelaze prag od 2% definisan prethodno pomenutom metodologijom.

PRILOG kons 6 - Obrazac PI-KZS na konsolidovanoj osnovi

(u hiljadama dinara)

1.	Укупна ризична актива	116.765.332
2.	Специфична стопа контрацикличног заштитног слоја капитала	0%
3.	Захтев за контрациклични заштитни слој капитала банке	0

U tabeli ispod se nalaze posebno izdvojena regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke od kapitala Bankarske grupe po vrsti i iznosu:

Osnovni akcijski kapital	
Regulatorna prilagođavanja osnovnog akcijskog kapitala	-24.073
(-) Dodatna prilagođavanja vrednosti	-24.073
Odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala	-332.887
(-) Nerealizovani gubici	-77.334
(-) Ostala nematerijalna ulaganja umanjena za povezane odložene poreske obaveze	-255.553
Dodatni osnovni kapital	
Odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala	-
Dopunski kapital	
Odbitne stavke od dopunskog kapitala	-

U tabeli ispod se nalaze limiti za primenu izuzetaka kod odbitnih stavki od osnovnog akcijskog kapitala Bankarske grupe:

LIMITI ZA PRIMENU IZUZETAKA KOD ODBITNIH STAVKI OD OSNOVNOG AKCIJSKOG KAPITALA BANKARSKE GRUPE	
Limit do kojeg se ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje ne odbijaju od kapitala	1.944.203
Limit od 10% osnovnog akcijskog kapitala izračunatog u skladu s tačkom 21. stav 2 Odluke o adekvatnosti kapitala banke	1.944.203
Limit od 17,65% osnovnog akcijskog kapitala izračunatog u skladu s tačkom 21. stav 3 Odluke o adekvatnosti kapitala banke	3.432.045
Podoban kapital iz tačke 13. stav 8. Odluke o adekvatnosti kapitala banke	20.014.601

Pokazatelj leveridža Bankarske grupe, koji predstavlja odnos osnovnog kapitala, koji se dobija kao zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke, i iznosa izloženosti Bankarske grupe za potrebe obračuna pokazatelja leveridža, iznosio je 9,52% na 31.12.2017. godine.

7. NAPOMENA O OSTALIM I NEOBJAVLJENIM PODACIMA

Objavljivanja koja se odnose na kreditni rizik zahtevana u situacijama kada banka koristi IRB pristup za obračun kapitalnog zahteva, propisana Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke, nisu primenljiva obzirom da Banka koristi standardizovani pristup za obračun kapitalnog zahteva za kreditni rizik na dan 31. decembra 2017. godine.

Objavljivanja o tržišnim rizicima, propisana Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke, nisu primenljiva obzirom da Banka ne primenjuje pristup internih modela za izračunavanje kapitalnih zahteva za tržišne rizike.

Objavljivanja o operativnom riziku, propisana Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke, nisu primenljiva obzirom da Banka ne primenjuje napredni pristup za potrebe izračunavanja kapitalnih zahteva za operativni rizik prema Odluci o adekvatnosti kapitala.

Novi Sad, 29. maj 2018. godine

Odobreno od strane Izvršnog odbora Erste Bank a.d., Novi Sad.